

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 4
Sausio - January 24, 1992

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

VALSTYBIŲ VADOVAI KVIETIAMSI PRIE DIALOGO

— Jonas Paulius II kreipiasi į Vatikano akredituotuosius diplomatus —

Baltarusijos premjeras Viaceslav Kebič sausio 19 d. nuvyko šešių dienų vizitui į Kiniją, jos premjero kvietimu. Tai pirmas naujų sovietinių respublikų atstovo apsilankymas. Bus užmegzti pilni diplomatiniai santykiai.

Europos Bendruomenės valstybės sausio 15 d. suteikė diplomatinį pripažinimą Kroatijai ir Slovenijai. Taip pasibaigė 1918 m. sukurta daugiatautinė Jugoslavijos valstybė. Iš jos atsiskyrusių valstybių pripažinimą skatino Vokietija, kuri todi valstybes jau anksčiau pripažino. JAV tuo tarpu dar susilaiko, tardamos, kad pirmiausia byrančios Jugoslavijos valstybės turi tarp savęs taikingai susitarti ir išspręsti etninių mažumų konfliktus.

Indijos vyriausybė paskelbė, kad pasiektas susitarimas su sukilėliais, Assam valstijoje veikusiais per pastaruosius ketverius metus. Sukilėliai sutiko sudėti ginklus ir pripažinti Indijos konstituciją. United Liberation Front of Assam vadovybė, siekusi toje valstijoje įvesti socialistinį režimą, suskilo, ir todėl Indijos federalinei vyriausybei pavyko susitarti su mažiau karinga grupe.

Daugiau kaip 100 tūkstančių Kenijos gyventojų sausio 18 d. dalyvavo pirmojoje legalioje opozicijos demonstracijoje šalies sostinėje. Sakoma, kad tai buvusi pati didžiausia demonstracija nuo 1963 m., kai gruodžio mėnesį Kenija atgavo savo nepriklausomybę iš D. Britanijos. Kenijos prezidentas dabar buvo priverstas suteikti opozicijai teises ir tuo užbaigti vienos partijos dominavimą. Ankstyvesniais metais jo policija kruvinais susidoro davu su demonstrantais.

Dvi JAV armijos divizijos, kurias Amerika laikė Vokietijoje nuo tų dienų, kai buvo išlipta Normandijoje prieš 48 metus, sausio 16 d. nuleido savo būstinių vėliavas, ir oficialiai paleistos. Tos divizijos stovėjo pietinėje Vokietijoje per visą taip vadinamo "šaltojo karo" laikotarpį. Dabar, kai pasibaigė tasai karas, misija laikoma įvykdyta, ir laikas sugrįžti namo, aiškino kariams jų dalinio vadas. Tos kariuomenės paleidimas yra dalimi prez. Bush plano sumažinti JAV karių skaičių Europoje iki 150 tūkstančių vyrų ligi 1995 m.

Andreas Papandreou, 72 m. amžiaus, vos išgirdęs sprendimą, kad jis išteisintas byloje, kuri buvo jam iškelta neva dėl korupcijos, tuojau pat pareiškė, jog turi būti prvesti nauji rinkimai Graikijoje. Jis aiškino, kad 1989 m. jis rinkimus pralaimėjęs tik dėl to, kad buvo naudojamas melu ir apgavyste. Buvęs premjeras žada savo socialistus vėl sugrąžinti į valdžią Graikijoje.

JAV saugumo organai turi informaciją, kad Iranas sumokėjęs Libane laikomų amerikiečių įkaitų laikytojams po \$1 milijoną už dešimt paleistųjų ir taip pat periodiškai mokėdavęs už įkaitų laikymą. Susekti dokumentai, pagal kuriuos Iranas pervesdavęs dideles sumas įvairiais vardais pasivadinusius ekstremistų organizacijoms.

Sausio 11 d. įvyko popiežiaus Jono Pauliaus II tradicinis susitikimas su prie Apaštalo Sosto akredituotu diplomatinio korpusu, naujų metų proga. Visų diplomatų vardu Šventąjį Tėvą pasveikino diplomatinio korpuso dekanas Dramblio Kranto ambasadorius Joseph Amichia, palinkėdamas sveikatos, jėgų ir ištvėrmės naujuose metuose tęsti apaštalinę misiją ir taiką ir teisingumą pasaulyje, už visuotinį solidarumą ir žmogaus teises.

Atsakydamas į diplomato sveikinimus, Šventasis Tėvas ilgesnėje kalboje, kaip paprastai tokiomis progomis, apžvelgė svarbiausius ką tik pasibaigusius metų pasaulinius įvykius, pasidžiaugdamas tuo, kas buvo teigiamo, bet drauge paminėdamas ir liūdnus faktus, niūrių šešėlių apgaubusius tarptautinį gyvenimą praėjusiais metais.

Kalbos pradžioje Jonas Paulius II su pasitenkinimu atkreipė dėmesį į tai, kad vis daugiau tautų yra atstovaujama prie Apaštalo Sosto. Tai akivaizdus ženklas, sakė Šventasis Tėvas, kad daugelyje šalių buvo atkurta demokratija. Apaštalo Sostas sveikina visus kraštus, trokštančius su juo palaikyti diplomatinis santykius, dar kartą pareiškia, kad katalikų Bažnyčia nuoširdžiai remia visų tautų pastangas, kuriomis siekiama kurti visuotinę pažangą ir gerovę. Popiežiaus toliau su liūdesiu konstatavo, kad praėjusius metus paženklino kruvini kariniai konfliktai, pirmiausia Persų įlankos karas, paskui Jugoslavijoje, ypač gi Kroatijoje, kur tebesitęsia karo veiksmai, naikinami miestai, bombarduojamos bažnyčios, ligoninės, griauamas ūkis, žmonės verčiami palikti savo namus.

Popiežiaus čia priminė savo pakartotinus kvietimus per dialogą siekti susitaikymo. Rūpestį kelia ir kitos pasaulio sritys, vykstantys konfliktai — Šiaurės Airijoje, Afrikoje, Azijoje, broležios kovos, kurios neretai net pamiršamos kasdieninių įvykių sukūryje.

Gilus liūdesys apima pagalvojus, kalbėjo Popiežiaus, kad nepasimokoma iš istorijos, vis dar tuščiai tikimasi ginklų pagalba išspręsti tautų problemas, kai tuo tarpu turėtų būti žinoma, kad ginklai ne tik neišsprendžia problemų, bet, priešingai, jas pagilina ir dar labiau apunkina.

Jonas Paulius II dar kartą kreipėsi į tarptautinę bendruomenę, kvietė ryžtingai veikti už taiką ir susitaikymą. Ypač Europa tepajunta savo atsakomybę, vis labiau teisingamona savo uždavinius, ypač dabar sužlugus Sovietų Sąjungai ir Jugoslavijos federacijai. Reikia solidarumu ir bendradarbiavimu besiremiančios politikos, nepajungtos jokiem nacionalistiniam interesam! Saugumas, bendradarbiavimas, žmoniškumo apsaugojimas — tai pagrindai, kuriais turės remtis tautų ateitis.

Popiežiaus prisiminė ir Pabaltijo šalis, pasakė, kad tarp tautų pradėjusių kurti savo naują ateitį, yra nepriklausomybę atgavusios Pabaltijo respublikos. Priminė taip pat Albaniją, sugrįžusią į Europos tautų šeimą, atkreipė dėmesį į naują padėtį, susidariusią buvusioje Sovietų Sąjungoje. Tautinių

ypatumų pasireiškimas, pažymėjo Popiežiaus, aišku, sukelia ir ateityje kels problemų, kurios turės būti apdairiai ir išmintingai sprendžiamos, rūpinantis, kad visi galėtų saugiai kurti savo ateitį, susirasti sau vietą būsimos Europos bendruomenėje.

Sugriuvus mūro sienom, kalbėjo Šventasis Tėvas, niekam nevalia pasiteisinti informacijos stoka apie kaimynų gyvenimo sąlygas, niekas nebegali pateisinti abejingumo kaimynų atžvilgiu. Solidarumas plačiausia šio žodžio prasme yra privalomas! Tėra dvi galimybės: arba europiečiai drauge išsigelbės, arba drauge žus.

Popiežiaus pabrėžė krikščionių — katalikų, protestantų ir stačiatikių, uždavinius naujosios Europos kūrimo procese, priminė, kad, kaip praeityje, taip ir dabar, Kristaus mokiniai turi būti "pasaulio druska", tačiau taip pat būtina, kad jiems būtų sudarytos sąlygos laisvai veikti ir atlikti jiems skirtą misiją. Popiežiaus išreiškė viltį, kad, nepaisant laikinų sunkumų ekumeninio dialogo plotmėje, Europoje savo šaknis giliai įleidusios didžiosios dvasinės bendruomenės pajėgs atlikti savo uždavinius, dvasinėmis vertybėmis praturtinti Europos sielą.

Jeį praėjusiais metais būta liūdnų ir skaudžių įvykių, tamsių šešėlių aptemdžiusių pasaulio horizontą, sakė Popiežiaus, tai vis dėlto nestigo ir padrasinančių ženklų, stiprinančių pasitikėjimą žmogumi, jo gera valia, kūry-

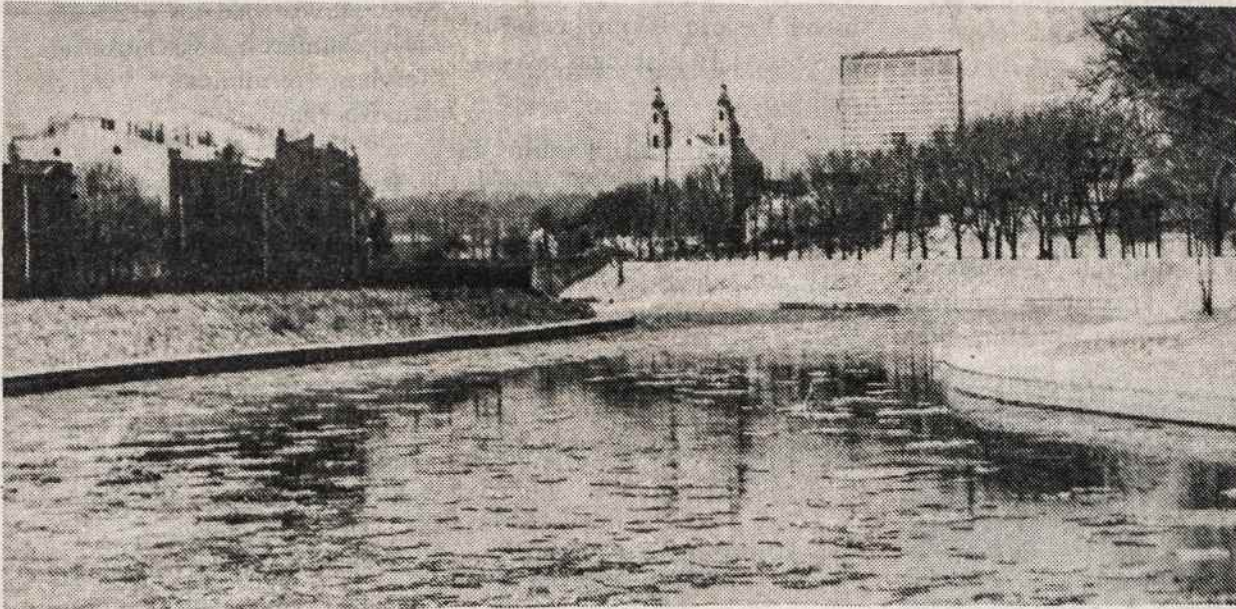
bingumu. Viltingi ženklai pasireiškė įvairiose pasaulio srityse — Artimuosiuose Rytuose, kur užsimezgė dialogas taikai atstatyti, taip pat Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje, kur jau yra išspręstos arba siekiama išspręsti konfliktines problemas. Popiežiaus baigdamas palinkėjo, kad naujuose metuose pasaulio valstybės ir tautos nauju ryžtu rūpinęsi kurti visuotinę gerovę, dvasinę ir medžiaginę pažangą, melde Visagalį Dievą, kad visiems suteiktų išminties ir jėgų kurti pasaulio laimingesnę ateitį.

Prie Apaštalo Sosto šiuo metu veikia 127 pasaulio kraštų diplomatinės atstovybės — ambasados, tarp jų ir Lietuvos diplomatinė atstovybė, kuri, kaip rašo Vatikano radijo dienraštis, neseniai pakelta į ambasadą.

Praėjusiais metais Apaštalo Sostas užmezgė diplomatinis ryšius taip pat su Estija ir Latvija, bet šios Pabaltijo šalys dar nėra įsteigusios savo diplomatinę atstovybę Vatikane.

Be to, praėjusiais metais prie Apaštalo Sosto buvo akredituoti du nepilnų diplomatinį statusą turintys atstovai: tai Sovietų Sąjungos ambasadorius, kuris nuo gruodžio 28 d. atstovauja prie Apaštalo Sosto Rusijos federacijai, ir Meksikos respublikos prezidento asmeninis atstovas.

Apashtalinės nunciatūros, tai yra Popiežiaus diplomatinės atstovybės, taip pat veikia 127-uose pasaulio kraštuose. Praėjusiais metais jos buvo įkurtos ir Pabaltijo respublikose, bet dar nėra atidarytos.

Vilnius žiemą — 1991 gruodžio mėn. Dešiniajame Neries krante matoma Šv. Rapolo bažnyčia ir naujasis viešbutis "Lietuva". Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LANKĖSI LIETUVOS PARLAMENTO SAVIVALDYBIŲ KOMISIJOS PIRMININKAS

Stasys Kropas, Lietuvos parlamento narys, Parlamento savivaldybių reikalų bei įstatymų komisijos pirmininkas, Lietuvos naujosios konstitucijos komiteto narys, sausio 6-9 dienomis buvo atvykęs į Washingtoną, kur jam plačią darbo programą sudarė U. S.-Baltic Foundation (USBF).

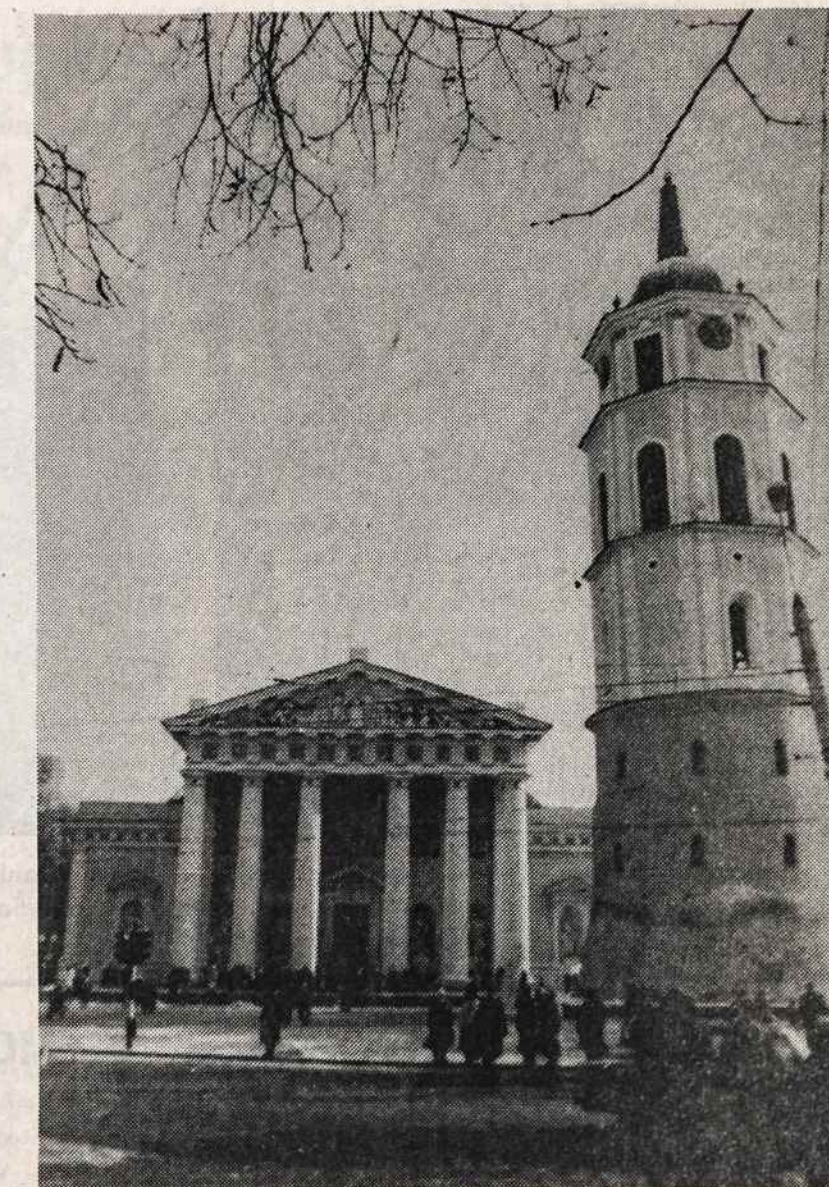
Svečią lydėjo A. Pakštienė, USBF Savivaldybių programų direktorė, ir McGraw, USBF vyriausias savivaldybių reikalų patarėjas.

Susitikta su Heritage Foundation, A. Kondrotiene, Department of Housing Urban & Development viceministre, International City Management Association ir House Appropriations Committee atstovais.

Lietuvos parlamentaras apie susitikimus išsireiškė: "U. S. Foundation organizuoti susitiki-

mai buvo naudingi ir vertingi. Jų metų išsiaiškinau apie JAV veikiančių organizacijų ir fondų veiklą, remiant vietines demokratijos institucijas — jų pagalbą ir bendradarbiavimą su Lietuva galimybes. Susitikimų metu gavau labai naudingos literatūros, dokumentų ir patarimų".

Kropas su Baltic Foundation prezidentu Linu Kojeliu aptarė tos institucijos Baltijos savivaldybėm remti programas. USBF yra stipriai išsivysčiusi savivaldybių programos, suruošė du seminarus Baltijos valstybėse. Prie tų metų birželio mėnesį pirmasis seminaras įvyko Vilniuje (Savivaldybės demokratiniame laisvos rinkos visuomenėje). Lapkričio mėnesį Parnu, Estijoje, įvyko antrasis seminaras (Baltijos savivaldybių privatizacijos klausimais).

Vilnius, 1991 m. gruodis. Po pamaldų Vilniaus katedroje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVIS PIANISTAS — LAIMĖTOJAS

Miami, FL, sausio 11 d., šeštadienį, įvyko tarptautinės pianistų finalinės varžybos, kurias laimėjo lietuvis Petras Geniušas, 31 metų, pianistas iš Vilniaus. Už tą laimėjimą jis gavo 15,000 dol., taip pat jam bus surengtas koncertas Lincoln Centre New Yorke.

Jo varžovas buvo pianistas Aleksandras Serdar, 24 metų, jugoslavas. Jis gavo 5,000 dol.

Šias tarptautines pianistų varžybas jau kelintą kartą suorganizuoja John-Wesley Bryan ir jom vadovauja Carolyn Grant Whittley. Jie abu iš West Palm Beach. Varžybos pradedamos West Palm Beach, labai turtin-

game Amerikos mieste. Varžybos buvo kvietinės. Pakviesti įvairių tautų pasižymėję pianistai, kurie ankstesniuose įvairiuose konkursuose buvo laimėję įvairių premijų. Iš viso tokių pasižymėjusių pianistų buvo 16.

Varžybos prasidėjo ir vyko West Palm Beach, FL. Vyko visą savaitę. Po 7 koncertų paaikškėjo pusfinaliai. Į juos pateko: Švedijos, Izraelio, Jugoslavijos ir Lietuvos pianistai. Izraelio pianistė buvo gimusi Lietuvoje, laisvai kalbėjo lietuviškai, su tėvais išėmigravusi į Izraelį.

Į finalines varžybas pateko lietuvis ir jugoslavas.

Finalinių varžybų koncertas įvyko Miami universiteto Gusman salėje. Koncertas buvo viešas, ir jame dalyvavo daug lietuvių, kurie audringais plojimais rėmė lietuvių pianistą.

Pirmuoju skambino jugoslavas, antruoju lietuvis. Jis atliko Wagnerio, Liszto, Prokofiev, Schuberto, Schumanno kūrinius.

Teisėjų komisiją sudarė anksčiau vykusių koncertų laureatai. Sako, kad sprendimo skelbimas užtrukęs šiek tiek ilgiau. Paskelbus, kad lietuvis Petras Geniušas laimėjo šias varžybas, salėje esą lietuviai laureatui sukėlė dideles ovacijas: sugiedojo Lietuvos himną ir Ilgiausių metų. Kitų tautų pianistai neturėjo tokių entuziastingų savo rėmėjų. Publika buvo nustebinta, kad lietuviai taip palaiko savo menininkus.

(nukelta į 2 psl.)

NUNCIJŲ SUVAŽIAVIMAS

Sausio 21-23 dienomis Vatikane įvyko visų Europos kraštuose akredituotų apaštalinų nuncių darbo suvažiavimas. Vatikano diplomatiniai atstovai Rytų ir Vakarų Europos šalyse drauge su kardinolu valstybės sekretorium ir jo bendradarbiais apžvelgė Europoje susidariusią naują padėtį, svarstė kaip diplo-

matinėje plotmėje įgyvendinti neseniai Vatikane vykusio Europos vyskupų sinodo nutarimai.

Apashtalinės nunciatūros — dabar veikia jau visuose Rytų Europos kraštuose, įskaitant Pabaltijo valstybes, kur nuncijs neseniai buvo paskirtas, bet dar nepradėjo eiti pareigų. Nuncijs Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje paskirtas Vatikano diplomatinės tarnybos narys ispanas arkivyskupas Justo Mullor Garcia. Buvusioje Sovietų Sąjungoje šiuo tarpu tėra vienas apaštalinis nuncijs, Maskvoje reziduojantis arkivyskupas Colasoono.

Audrius Butkevičius, Krašto apsaugos ministras, kalba Vilniuje 1991 gruodžio 8 d. įvykusiame mitinge dėl Lietuvos kariuomenės apginklavimo. Šalia jo Lietuvos Laisvės Lygos lyderis Antanas Terleckas. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

REMKIME LIETUVOS ATSTATYMO REIKALUS

Šiais metais minint Lietuvos Nepriklausomybės 74 metų atkūrimo sukaktį, reiškiamo didžią pagarbą Lietuvos žmonėms ir Lietuvos Respublikos vyriausybei, Lietuvai vėl atsikėlusiai laisvam, nepriklausomam, demokratiniam gyvenimui ir atgavus tarptautinį pripažinimą.

Savaitės įvykiai

Italijos prezidentas Francesco Cossiga buvo pirmasis Europos Bendruomenės valstybių vadovas, aplankęs Kroatiją ir Slovėniją, vos porai dienų pralinkus nuo jų oficialaus pripažinimo.

Japonijos premjeras Miyazawa, sausio 16 d. kalbėdamas Pietų Korėjos parlamente, viešai atsiprašė už tai, kad Japonija II Pasaulinio karo metu prievarta ėmė korėjietes į vieuosius namus, kuriuos laikė savo kariuomenei. Prieš Japonijos premjerui atvykstant į Seulą, daugelyje Pietų Korėjos miestų buvo vedama akcija ir vyko demonstracijos, reikalaujant, kad Japonija atsiprašytų Korėją ir kompensuotų moterims, jei kurios dar yra gyvos. Istorikai apskaičiuoja, kad, iki Japonijos kolonijinio valdymo pabaigos 1945 m., tarp 100-200 tūkstančių Korėjos moterų buvo paimta į vieuosius namus.

Maskvoje, St. Peterburge ir kituose Rusijos miestuose gyventojai pradeda reikšti protestą prieš aukštą maisto gaminių kainas, perėjus prie laisvosios rinkos. Žinių agentūros mini ir kitas respublikas. Rusijos prezidentas Boris Jelcin, lankęs miestus ir taršis su darbininkais, praėjusią savaitę net turėjo išlikti iš darbo nuo nuovargio.

Berlyne, Wansee priemiestyje esančioje viloje, kur prieš 50 metų nacių partijos Gestapo, užsienio, vidaus ir teisingumo ministerijos atstovai parengė planą žydų sunaikinimui, sausio 19 d. atidarytas muziejus. Jis skirtingas nuo kitų Europoje esančių muziejų tuo, kad jis skiriamas atminimui tų šešių milijonų žydų, kurių likimas buvo nulėmtas toje vadinamoje Wansee konferencijoje. Vilos rūmuose labai gausu eksponatų, jų tarpe dokumentų, kuriais remiantis žydų naikinimas buvo vykdomas.

Rusijos prezidento Jelcin ekonominiai patarėjai spiria Rusijos banką ateinančių kelių savaičių laikotarpyje suveikti, kad rublis taptų konvertuojama valiuta. Tam priešingas ir pats Bankas, taip pat nesama pritarimo ir Washingtonė.

Pirmieji Lietuvos Valstybės atsikūrimo žingsniai yra nelengvi. Lietuvai ir toliau reikalinga visokeriopa Amerikos lietuvių parama visose srityse, taip pat tęsiant politinę veiklą ir Amerikoje.

Kai iš pagrindų Lietuvoje pertvarkomas visas valstybinis, ekonominis ir kultūrinis gyvenimas, mūsų pareiga nuolat palaikyti glaudžius santykius su Lietuvos vyriausybe ir jos atstovybėmis, derinant mūsų pagelbinę veiklą.

Amerikos Lietuvių Taryba, pats pirmiausiai įsisteigęs Lietuvos laisvinimo veiksnys, kuris sudarytas iš įvairių ideologinių ir politinių demokratinų organizacijų, užsibrėžė kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jos istoriškai etnografinėse sienose, siekti visose srityse demokratizacijos ir dabar toliau tęsti ir plėsti savo veiklą.

Naujomis Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo sąlygomis,

PIANISTAS

(atkelta iš 1 psl.)

Finalinis koncertas, premijos įteikimas ir laureato pagerbimas įvyko sausio 12 d., sekmadienį, West Palm Beach. Ten susirinko pilna salė gražiausios publikos. Bilietas vienam asmeniui buvo 200 dol. Koncerte buvo ir 4 lietuviai. Lietuvaitės buvo su tautiniais drabužiais, ir tai publikai sukėlė didelę nuostabą ir laimėjo visų dėmesį.

Sausio 13 d., pirmadienį, laureato koncertas įvyko toje apylinkėje gyvenantiems lietuviams. Po koncerto buvo laureato pagerbimas. Apie tai — kitame *Darbininko* numeryje. (p.j.)

vadovaujantis ALTo 51-mojo suvažiavimo nustatytomis gairėmis, Amerikos Lietuvių Taryba savo veiklą plečia. Jau prieš porą metų užmegztas ryšys su Lietuvoje atsikūrusiomis demokratinėmis organizacijomis, su Lietuvos Respublikos vyriausybės nariais, veiklos suderinimui palaikomas ryšys, o vykstant VLIKo veiklos baigiamajai stadijai, Washingtonė plečiamas Amerikos Lietuvių Tarybos atstovavimas, — šiais metais AL-Tas pirmininkauja Amerikos Paltiečių Komitetui Washingtonė, — visuomet dalyvauja kartu su Amerikos delegacijomis tarptautinėse konferencijose, — stengiamasi ir toliau Kongrese ir valstybės įstaigose propaguoti Lietuvos pagalbos reikalus, pravedant mums palankias rezolucijas ir kt. Tam tikslui AL-Tas išplėtė informaciją ir jos technines priemones, palaikant ryšį JAV-bėse ir su Lietuva.

Taigi, tam reikalinga dar daugiau lėšų. Tikimės, kad visuomenė Vasario 16 proga gausiai parems ALTo pastangas savo aukomis.

Sveikiname visus Vasario 16 minėjimo proga, reikiame padėką už ankstesnę ALTo paramą ir būsimę visuomet dėkingi už visus aukas Lietuvos politinei bei Lietuvos pagalbos veiklai, kurią AL-Tas tęsia jau šeštas dešimtmetis.

Tegyvuoja Nepriklausoma demokratinė Lietuva!

Grozvydas Lazauskas, ALTo pirmininkas

Petras Bučas, vicepirmininkas finansiniams reikalams

SAUSIO 13 DIENOS METINĖS PAMINĖTOS LIETUVOS AMBASADOJE

Lietuvos ambasadoje Washingtonė sausio 12 d. gedulingomis mišiomis buvo prisimintos 1991 m. sausio 13 dienos aukos.

Mišias aukėjo Washingtonė Lietuvių Katalikų Misijos kapelionas kun. Kastytis Ramanauskas, MIC. Jis priminė susirinkusiems, kad lygiai prieš metus Vilniaus laiku prasidėjo sovietinių karinių pajėgų puolimai prieš beginklius civilius, saugojančius Lietuvos Televizijos bokštą bei Radijo ir Televizijos komiteto pastatą sostinėje. Mišių pradžioje kunigo kvietimu buvo uždegtas 14 žvakučių aukoms prisiminti. Jas uždegė vieno iš žuvusiųjų giminaitė Nerija Kasparienė ir kruvinojo puolimo liudininkė dr. Asta Astrauskienė.

Giesmė "Parveski, Viešpatie" (žodžiai Pauliaus Jurkaus, muzika Juozo Strolios), sugiedota mišių pabaigoje, simbolizavo susirinkusiųjų solidarumą su Sausio Tryliktosios dalyviais ir žuvusiais. Procesija su degančiomis

žvakutėmis už žuvusius pajudėjo į ambasados kiemą prie naujai pastatytų lietuviškų kryžių. Tai Baltimorės lietuvių, medžio skulptoriaus Algimanto Grintelio ir Lietuvos menininko Aleksandro Tarabildos kompozicija. Kun. Ramanauskui pašventinus kryžius, apeigos buvo baigtos

giedant Lietuvos himną.

Mišiose dalyvavo apie šimtas Washingtonė ir Baltimorės lietuvių kartu su svečiais iš Lietuvos. Jų tarpe buvo ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatas Virginijus Pikturna.

Apeigas filmavo JAV valdžios informacijos skyrius, kuris ruošia laidas žiūrovams Centrinėje Amerikoje. Amerikos Balso radijas perdavė mišių ištraukas į Lietuvą.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios kopyčios, oraš šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla. 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima Irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Jaunimas Vilniuje 1991 gruodžio 8 d. mitinge: "Palaikome laisvą spaudą". Nuotr. Viktoro Kapočiaus

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229

TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**"Ateities" žurnalui 80 metų**

Praėjusiais 1991 metais nesusipėjome paminėti *Ateities* žurnalo 80 metų sukakties. Politinių, visuomeninio gyvenimo įvykių buvo tiek daug, kad, apie juos kalbant, užimta daug vietos mūsų laikraštyje.

Tačiau *Ateities* žurnalo 80 metų sukaktis lietuviškame gyvenime yra svarbi, nes per šį žurnalą vystėsi ateitininkų organizacijos veikla, o ateitininkija labai daug davė Lietuvai.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą iš Rusijos universitetų sklido ateizmas, komunizmas, socializmas, nihilizmas. Jie veikė universitetuose besimokančią lietuvišką jaunomėnę. O tas jaunimas buvo kilęs iš lietuviško religingo kaimo. Taip kaskart didėjo plyšys tarp studentijos, naujosios inteligentijos ir lietuviško kaimo. Tada ir sujudo studentų būrelis, kad reikia išugdyti lietuvišką katalikišką inteligentiją, kuri rūpintųsi lietuviško kaimo interesais ir pratęstų bei pagilintų jo katalikiškumą.

Jau 1910 m. Kaune pasirodė ranka rašyta *Ateitis*. Gi 1911 m. *Ateitis* išėjo kaip priedas prie *Draugijos* žurnalo 50 numerio. Apie laikraštį būrėsi katalikiškoji moksleivija. Iš to laikraščio ir pati organizacija gavo savo vardą — ateitininkai. Organizacijos pagrindiniai principai buvo katalikiškumas ir lietuviškumas.

Pirmąjį *Ateities* numerį suredaguavo Pranas Dovydaitis, tada buvęs Maskvos universiteto studentas. Jis ir laikomas pagrindiniu ateitininkų įkūrėju. *Draugijos* priedas *Ateitis* ėjo iki 1913 m. Tada jau tapo savarankiška, niekam nepriklausoma. Karo metais 1915-1916 visai neišėjo. Vėl atgaivinta 1916 m. Uždaryta 1940 m., kai Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga. Dėl okupacijos

Ateitis jau nebegalėjo pasirodyti Lietuvoje. Ji buvo atgaivinta 1946 m. Vokietijoje. Ten *Ateities* paskutinis numeris išėjo 1949 m. gruodžio mėn. Nuo 1950 m. jos leidimas perkeltas į Ameriką. Taigi, jau suėjo 42 metai, kai *Ateitis* leidžiama Amerikoje.

Lietuvoje yra buvę bene 16 redaktorių, daug redaktorių buvo ir *Ateičiai* iškeliavus į tremtį. Bet idealizmas ir jaunatvė išvedė *Ateitį* per visus vargus, per negandas. Ir dabar ji yra gražus ir kultūringas jaunimo žurnalas, miela ir malonu jį ne tik pavartyti, bet ir paskaityti. Dabar ją sumaniai redaguoją rašytoja Danutė Bindokienė.

Ateitininkiškas jaunimas labai daug prisidėjo, kuriant ir atstatant nepriklausomą Lietuvą po Pirmojo pasaulinio karo. Pirmosiose Karo mokyklose laidose vyravo ateitininkai. Jie kaip karininkai išėjo į frontą, kariavo dėl Lietuvos nepriklausomybės, dalyvavo visuose karo žygiuose, kol buvo įtvirtinta Lietuvos nepriklausomybė. Jie savanoriais ėjo vaduoti Klaipėdos.

Lietuvos jaunutės kariuomenės gyvenime ateitininkija buvo konstruktyvi patriotinė pajėga, kuriai rūpėjo Lietuvos šviesesnė ateitis.

Besikuriant Lietuvai, reikėjo daug mokytojų. Ir čia atėjo idealistinis jaunimas. Ateitininkija yra daugiausia davusi mokytojų, tautos švietėjų.

Antrame nepriklausomybės dešimtmetyje jau įsijungė lietuviškas mokyklas baigę katalikai inteligentai, visuomenės vadai, daugiausia dėmesio skyrę lietuviškai kultūrai ugdyti.

Tautą užgriuvus okupacijos nelaimė, ateitininkija įsijungė į pagrindinio veiklą, stiprinama

Popiežius Jonas Paulius II atsiuntė kardinolui Vincentui Sladkevičiui kartinėle ir pageidavo, kad kardinolas tą kartinėle uždėtų ant Kūdikielio Jėzaus galvutės Pivašiūnų bažnyčioje ir kad Žolinių dieną mažasis Karalius jau būtų apkarūnuotas. Kardinolas karūną uždėjo 1988 rugpjūčio 14 dieną — vieną dieną prieš Žolinę.

Kodėl Pivašiūnuose?

Pivašiūnų parapijoje (Kaišiadorių vyskupijoje) švenčiamos visos šventės, susijusios su Švč. M. Marijos vardu: Gimimo, Dangun ėmimo (Žolinės), Nekalto prasidėjimo, Karalienės, Rožančinės, Škaplierinės ir kitos. Kardinolas Sladkevičius pirmąsias mišias aukojo taip pat Pivašiūnų bažnyčioje.

Atlaidai

Didžiausi atlaidai būdavo Švč. M. Marijos gimimo dieną — rugsėjo 8-ąją. Tą dieną prasidėdavo 40 valandų atlaidai, o kartu ir Lietuvos Tautos šventė. Atlaidai tęsdavosi 8 dienas. Kas Amerikoje galėtų mesti darbą ir tiek laiko paaukoti Dievo Moti-

tautą, skatindama nepasiduoti, nepavargti ilgų kelionėse į nepriklausomybę.

Už tautos idealizmo ugdymą, pasiaukojimą kilniems idealams, lietuviškumo stiprinimą, ateitininkija nusipelnė visų dėmesio ir pagarbos.

Kai Lietuva vėl žengė į nepriklausomybę, kai buvo leistos organizacijos, tuoj atsigavo ir ateitininkija, susiorganizavo vyresniųjų būriai ir moksleivių kuopos. Nuo okupacijų ten labiausiai yra nukentėjęs jaunimas, tad ateitininkija vėl ugdo tautoje pasitikėjimą Lietuva, pasiaukojimą jai, ištikimybę katalikiškom tradicijom.

Ateities žurnalas dabar leidžiamas Chicagoje. Jis skiriamas ir Lietuvai. Atrodo, kad reikėtų jo leidimą perkelti į Lietuvą. Tačiau skubėti nereikia. Ten dar daug visokių sunkumų, trūksta ir brandaus orientacinio žodžio. Tegu visa tai iš šios *Ateities* puslapių pulsuoja į Lietuvą ir ją gajvina!

Ateičiai, praėjusieji tokį ilgą kelią, linkime ir toliau jaunatviškai žvelgti į ateitį, rikiuotis ir dirbti mūsų tautos labui ir katalikiškom idėjom skleist. Sėkmės ir Dievo palaimos!

JONAS PAULIUS II DOMISI PIVAŠIŪNAIS

— Kūdikielio Jėzaus paveikslas apvainikuotas Popležiaus karūna —

nos garbei?

Tą savaitę javiai jau būdavo nuo laukų nuimti, ir atvažiuosieji arkliais galėjo apsisotiti bet kurio ūkininko lauke. Arkliams pašaro žmonės atsiveždavo. Čia suvažiuodavo apie 40,000 žmonių. Jau iš vakaro maldininkai keliaudavo į Pivašiūnus iš tolimų vietų, kaip tai, Balbieriškio, Veprių, Seirijų, Molėtų. Iš Veprių moterys eidavo pėsčiom per lenkų okupuotą Trakų apskritį.

Per visą naktį mediniais tilteliais dundėdavo vežimų ratai. Kai tiek daug žmonių suvažiuodavo, kur nakvoti? Bet apylinkių dūkai geros širdies, žmonės pamaldūs, ir leisdavo nakvoti ant šieno klunuose. Tik prašydavo nerūkyti. Ir laimei, niekuomet neįvyko gaisras.

Kunigai ir pamaldos

Per atlaidus suvažiuodavo daug kunigų: kun. Švongžyls (Milžinas), rašytojas ir didelis pamokslininkas, kan. Sabaliauskas (Žalia Rūta), kun. Jezukevičius, kun. L. Petkelis, prel. Vaičiulis, kun. Mironas, Tėvas Bružikas, SJ, prel. Laukaitis, prel. Labukas (vėliau vyskupas) ir daug kitų. Kartais ir koks nors kardinolas iš Romos atvykdavo. Jų kalbas į lietuvių kalbą versdavo prel. Labukas. Klebonas kun. Alfonsas Petrulis (Nepriklausomybės akto signataras), jam reikėdavo priimti ir pavalgydinti visus kunigus, o jų buvo apie 40.

Taip pat atvykdavo ir aplinkinių parapijų chorai, ir kiekvienų mišių metu giedodavo skirtingas choras. Savaime aišku, chorai stengėsi geriau pasirodyti. Geriausi chorai buvo du: pirmas Pivašiūnų parapijos, apie 80 choristų, kuriam vadovavo vargonininkas Stalionis. Antras — Purnios parapijos, vadovaujamas Tamošiūno. Šis choras buvo nedidelis, apie 40 dainininkų, bet vokaliniai gerai paruoštas. Kitų parapijų chorai buvo menkesni, tačiau aktyviai dalyvaudavo.

Mišios buvo aukojamos lotyniškai nuo 6 val. ryto iki 12 val. Altoriai yra trys, ir visi kunigai galėjo aukoti mišias. 2 val. popietį prasidėdavo Marijos garbinimo pamaldos — mišparai. Parapijos solistas — tenoras Romualdas Rakauskas giedodavo

Kardinolas Vincentas Sladkevičius deda karūną ant Kūdikielio Jėzaus galvos 1988 m. rugpjūčio 14 Pivašiūnuose.

solo Salve Regina ir Magnificat.

Keliais aplink altorių

Žmonės atsiveždavo maisto kelioms dienoms. Jie buvo pasižadėję Marijai apeiti klūpsčiom aplink altorių tris kartus, kad niekuomet nesirgtų. Ir buvo tikras dalykas, nes, kuris apeidavo keliais aplink altorių tris kartus, nesirgdavo. Gero norinčios motinos kartu vesdavosi ir mažus vaikus.

Privažiudavo "bagamaznykų", kurie pardavinėdavo (po pamaldų) visokius devotionalinius dalykus ir kartu darydavo rožančius pagal žmonių užsakymus. Alkoholinių gėrimų niekas nepardavinėjo, ir jokios parduotuvės Pivašiūnuose nebuvo.

Netoli bažnyčios yra didelis Pivašiūnų miškas, turtingas riešutynais. Per pamaldų pertrauką maldininkai eidavo riešutauti. Būdavo, kad važiuojį nuo Lacionių kaimo į Pivašiūnus

per mišką, jauti aštrų riešutų kvapą.

Neapsieidavo ir be jumoro. Žmonės eidami bažnyčion, maistą palikdavo ant vežimų, o šunies ieškojo ko nors užkąsti. Pats mačiau, kai šuo, prigėręs pieno iš uzbono, negalėjo ištraukti galvos ir bėgo unksdamas, kol uzboną sudaužė.

Tautos šventė

Kadangi rugsėjo 8 dieną buvo ir Tautos šventė, tai stengtasi kaip nors įspūdingiau atšvesti. Pivašiūnų šaulių būrys buvo nedidelis, tad aplinkiniai būriai atvykdavo ir padėdavo. Šaulių būriai iš Butrimonių, Stakliškių, Daugų, Perlojos, Punių, Alytaus, Jezno ir kitų vietovių sudarydavo jau nemažą "armiją". Būdavo laikomos iškilmingos pamaldos už Lietuvą, sakomos kalbos, vykdavo paradai ir kitos pramogos.

(nukelta į 7 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU.

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje**ANTANAS RUBŠYS**
Manhattan College

31

Tylomis skaitome apie apaštalo nuotykius Atėnuose ir jo kalbą Areopago senatui. Lukąs rašo Apaštalo darbuose:

Belaukdamas Atėnuose (Silo ir Timotiejo) atvykstant ir matydamas pilną stabų miestą, Paulius netvėrė apmaudu. Jis aiškiai nosi sinagogoje su žydais ir dievobaimingaisiais ir kasdien kalbėdavo susirinkusiems aiškėje (agoroje). Kai kurie epikūrininkų ir stoikų filosofai bandė su juo ginčytis. Vieni klausė: "Ką šis plepys nori pasakyti?" Kiti: "Atrodo, kad jis — svetimų dievų skelbėjas." Mat jis skelbė Jėzų ir Priskelimą.

Pagaliau jie nusivedė jį į Areopagą ir tarė jam: "Ar mes negalėtume sužinoti, kokį naują mokslą tu skelbi? Regis, tu kalbi mūsų ausims negirdėtus dalykus. Taigi norėtume sužinoti, kas tai būtų." Mat visi atėniečiai ir ten gyvenantys ateiviai temoka leisti laiką, pasakodami naujienas ir klausydami.

Tada Paulius, atsistojęs Areopago viduryje, prabilo: "Atėniečiai, man rodos, kad jūs visais atžvilgiais pernelyg dievobaimingi. Vaikščioldamas ir apžiūrindamas jūsų šventeny-

Mikėnai. Karaliaus Agamemnono auksinė kaukė, daryta po karaliaus mirties. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

bes, radau aukurą su užrašu: "Nežinomam dievui". Taigi aš noriu skelbti jums tai, ką jūs nepažindami garbinatė. Dievas, pasaulio ir visko, kas jame yra, kūrėjas, būdamas dangaus ir žemės valdovu, gyvena ne rankų darbo šventyklose ir nėra žmonių aptarnaujamas, tarsi ko jam trūktų. Jis gi pats visiems duoda gyvybę, alsavimą ir visa kita. Iš vienos šaknies jis išvedė visą žmonių giminę, kuri gyvena visoje žemėje. Tai jis nustatė aprėžtus laikus ir apsigyvenimo ribas, kad žmonės ieškotų Dievo ir tarytum apgraubomis jį atrastų, nes jis visiškai netoli nuo

kiekvieno iš mūsų. Juk mes jame gyvename, judame ir esame, kaip yra pasakę kai kurie jūsų poetai: "Mes esame iš jo giminės."

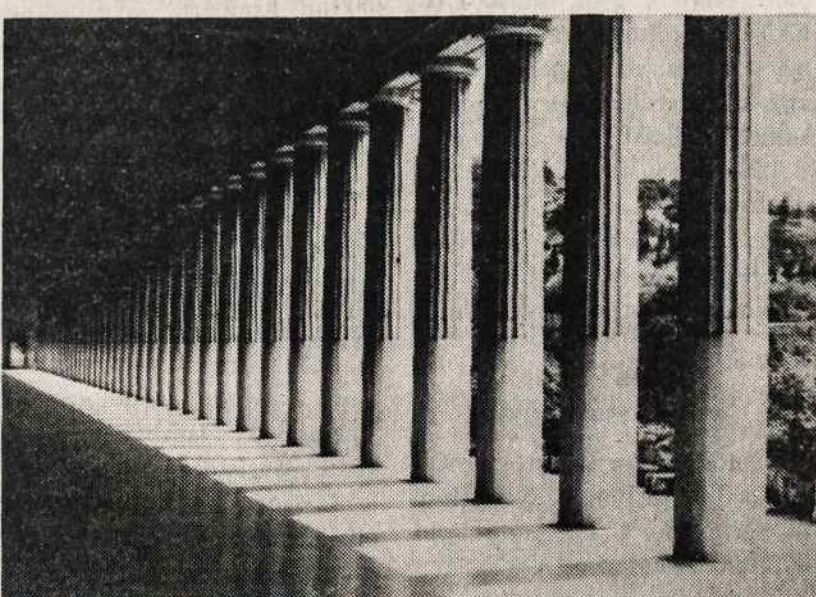
Todėl, būdami dieviškos giminės, neturime manyti, jog Dievybė panaši į auksą, sidabrą, akmenį arba meno ar žmogaus minties kūrinius.

Ir štai Dievas nebežiūri anų neišmanymo laikų, bet dabar skelbia žmonėms, jog visiems visur reikia atsiversti.

Jis nustatė dieną, kada teisingai teis visą pasaulį per vieną žmogų, kurį tam paskyrė ir visiems už jį laidavo, prikeldamas iš numirusiųjų.

Išgirdę kalbant apie prisikėlimą iš numirusiųjų, vieni ėmė tyčiotis, o kiti sakė: "Apie tai paklausysime kitą kartą". Šitaip Paulius paliko jų būrį. Vis dėlto kai kurie vyrai stojo į jo pusę ir priėmė tikėjimą. Iš jų Dionizas, Areopago narys, viena moteris vardu Damaridė, ir jų draugai.

Šie žodžiai nuskambėjo šioje vietoje maždaug prieš 1940 metų! Apaštalas Paulius išgirdo mandagų: "Nesivargink dėl mūsų!" Mat Apaštalo skelbimas priešinosi graikų protui, — religija, graikų supratimu, neturėjo drumsti proto išvadų. Kūrimas ir prisikėlimas gi buvo įvykiai, kurie visiškai nesideravo prie graikų kosmologijos — Visatos ir

Stoginės stoa — priebutis. Filosofas Zenonas mokė savo mokinius priebutyje. Užtat jo filosofija vadinama stoicizmu. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

antropologijos — žmogaus sampratomis.

Atėnai: Dievo žodis ir filosofai

Atėnuose Apaštalas Paulius susidūrė su stoikais ir Epikūro sekėjais. Auksiniame graikų filosofijos amžiuje Platonas mokė, kad tikrovė nėra vien pojūčiais suvokiami kasdieniški dalykai — namai, žmonės, geri ar blogi veiksmai. Tikrovė, anot Platono, yra ir amžinos idėjos. "Namo" idėja nepriklauso nuo vieno ar kito namo, "žmogaus" — idėja nuo vieno ar kito žmogaus; "gerumo" idėja nėra surišta su ge-

rais ar blogais žmonių darbais. Idėjos yra amžinos, nes jos nėra žmogaus proto sukurtos sąvokos, o tobula tikrovė, esanti virš viso, kas žemiška ir žmogiška. Kasdieniški daiktai ir veiksmai tėra tik netobuli šios amžinos tikrovės atspindžiai. Apaštalui Pauliui skelbiant Gerąjį Naujieną, platonizmas jau buvo nuosmukyje.

Stoikai atmetė Platono amžiną idėjų pasaulį ir kasdienos sampratą.

(Bus daugiau)

PASIRUOŠIMAS DEVINTAJAI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

Devintoji išieivijos lietuvių tautinių šokių šventė įvyks šiemet liepos 5 d. Rosemont Horizon, šiaurvakariuose nuo Chicago, prie O'Hare aerouosto. Repetacijos prasidės penktadienį (liepos 3 d.) ir tęsis šeštadienį (liepos 4 d.).

Patalpos yra tinkamos tautinių šokių paskirčiai. Dainų šventei buvo naudojamas Illinois universiteto paviljonas, bet dėl nepakankamo grindų pločio, šokiams yra netinkamas.

Šiai tautinių šokių šventei suruošti JAV LB buvusios Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma pakvietė aktyvų visuomenininką dr. Petrą Kisielių komiteto pirmininku. Dr. Kisielius jau 1991 m. liepos 27 d. sudarė komitetą ir sukviėtė posėdį, kuriame dalyvavo tik komiteto svarbiausių komisijų pirmininkai ir aptarė veiklos gaires. Taip prasidėjo intensyvus ieškojimas tinkamų veikėjų įvairiems darbams bei komisijoms.

Ankstyvesniuose posėdžiuose neteko dalyvauti, tai plačiau nerasysiu. Pasitenkinkiu 1991 m. gruodžio 18 d. posėdžio (jau 4-to) svarstymais, kuriame dalyvavau ir buvau nustebtintas dalyvių gausa ir rodomu entuziazmu. Didžiumą komiteto ir komisijų narių sudaro vidurinėsios kartos lietuviai, jau čia išsimokslinę, baigę lituanistines mokyklas ir visa širdimi atsidėję lietuviškos išlaikymui. Įdomu buvo klausytis net tolokai gyvenančių komiteto narių, kurie atvyko į posėdį ir rūpestingai dalyvavo svarstymuose. Komiteto pirm. dr. Kisielius vadovavo posėdžio eigai, neleido nuklysti nuo tikslo. Vis tik išklausti poros tuzinų narių pranešimus, padaryti tinkamas išvadas ir duoti žalią šviesą tolimesnei veiklai, reikia tvirtos rankos.

Numatoma, kad lietuvių tautinių šokių šventėje dalyvaus 48-52 grupės su 2,000 šokėjų. Laukiama svečių iš Pietų Amerikos, Australijos, Suvalkų trikampio (Lenkijos), Vasario 16 gimnazijos (Vokietijos) ir gal net iš Lietuvos. Su Lietuvos šokėjais yra daugiau rūpestio, nes sunku parinkti kurį ansamblį kviesti, o atvykus jį priimti ir globoti. Tie visi šokėjų grupių reikalai yra gvildinami ir aiškinamos jų atvykimo sąlygos.

Komisijų vadovai jau yra užsukę ratą ir rūpinasi viešbučių rezervacijomis, susisiekimu, šokėjų sutikimu ir pristatymu į repetitijas, pačią šventę, susipažinimo vakarą, kuris bus Jaunimo Centre, banketus ir t.t. Reikia viską suplanuoti, parengti smulkia schemą ir informuoti atvykstančiuosius. Žinome, kad ne visi yra stropūs ir pakankamai pareigingi, laiku nesuteikia rei-

kalingų žinių, o tik paskutinę minutę apsisprendžia. Reikia pasiruošti ir tokiems atvejams.

Didelę reikšmę turi finansai. Nė vienas didesnės apimties renginys neapsieina be finansinės paramos. Šiuo metu, kai išieivijos kišenės tuština atvykstantieji giminės, ansambliai, įvairių pavadinimų muzikantai, politikieriai, kultūrininkai ir naujos organizacijos, didesnės paramos aukomis sunku laukti. Šią padėtį, reikia tikėtis, išgelbės tik mūsų dosnumas ir parodyta parama lietuviškos išlaikymo reikalams.

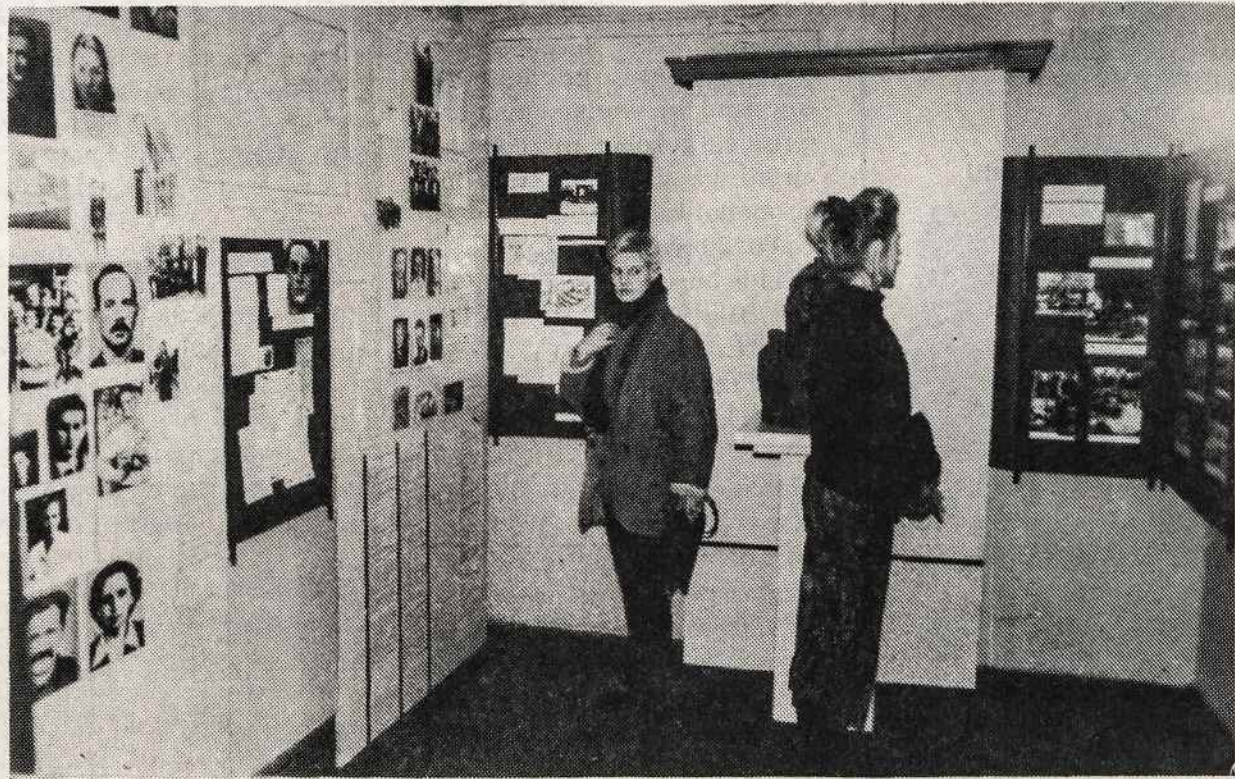
Lėšų telkimas patikėtas žinomam Lietuvių Fondo steigėjui dr. Antanui Razmai, kuris žada tuojau pradėti tuo reikalu rūpintis. Būtina žinoti komisijų išlaidos, nes reikia sudaryti bendrą sąmatą. Darbas nepavydėtinas, bet, žinant dr. Razmos sumanymą ir rūpestingumą, reikia tikėtis, kad išieivija parodysi ir šiam tikslui reikiamą dėmesį. Buvo manoma, kad IX-ji išieivijos lietuvių tautinių šokių šventė ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šaukiamas seimas bus vieninteliai šių metų didesni renginiai, ir jiems lėšas sutelkti nebus sunkumų. Bet pastaruoju metu pasiskelbė ir Lietuvos Olimpinių komitetas, kuris, išsikovojęs teisę dalyvauti olimpinėse žaidynėse, taip pat prašo paremti sportininkų dalyvavimą. Išieivija yra pajėgi ruošiamus svarbius darbus paremti, tad rengėjai tikisi sulaukti dosnios paramos.

Leidinio redaktorė rašytoja Danutė Bindokienė laukia žinių ir nuotraukų iš tautinių šokių grupių. Leidinys svarbus tautinių šokių šventės jamžintojas, tad labai svarbu laiku gauti nuotraukas ir veiklos apžvalgą. Reikia atsiminti, kad redaktorė gautą medžiagą turi sugrupuoti, surinkti ir įteikti spausdintuvei, kad laiku būtų atspausdinta.

Dar daug kitų reikalų buvo perbėgta ir aptarta: nakvynės, ryšiai su lituanistinėmis mokyklomis, bilietų platinimas į šventę ir banketus, registracija ir kt.

Atskirai aptartas informacijos klausimas, nes nuo to daug gali priklausyti šventės populiarumas, svečių skaičius ir žinių agentūrų dėmesys. Lietuvių kalba informacija spaudoje rūpinasi komisijos pirm. Bronius Juodelis, o radijo laidomis — Margučio vedėjas Petras Petrutis. Anglų kalba informaciją pasiėmė jauna žurnalistė Silvija Foti (Kučenaitė).

Šventės komiteto prezidiumą sudaro: pirm. dr. Petras Kisielius, vicepirm. Birutė Jasaitienė, meno vadovė Dalia Dzikiene, muzikinis vadovas Darius Poli-

Vaidas iš žydų kultūros muziejaus Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

CHICAGOS NAUJIENOS

Pagerbs Ritą Dapkutę

Buvusi chigagietė, dabar jau ilgesnį laiką gyvenanti Vilniuje, Rita Dapkutė, kuri šiuo metu yra Lietuvos Parlamento Informacijos vedėja, bus pagerbta Lietuvos Vyčių organizacijos tradiciniame "Lietuvos Prisiminimų" bankete, kuris įvyks vasario 2 d. Martiniuke pokylių salėje. Šie banketai jau eilę metų rengiami Chicagoje, pagerbiant labiau pasižymėjusius lietuvių kilmės asmenis.

Dapkutė kaip tik iš Vilniaus atvyko atostogų ir svečiuojasi pas savo tėvus. Ji buvo žadėjusi Chicagoje viešėti pernai, tačiau visokie netikėti įvykiai nukėlė jos kelionę vėlesniam laikui. Rita pradėjoje Vilniuje yra dirbusi leidykloje kaip vertėja, o vėliau perėjo dirbti į Parlamentą.

Lietuvos Vyčių rengiamas "Lietuvos Prisiminimų" banketas šioje puošnioje Chicagos salėje yra skiriamas Vasario 16 šventei paminėti.

"Jonio" koncertas

"Margučio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis rengia "Jonio" ansamblio koncertą vasario 2 d. 3 val., popiet Jaunimo Centro didž. salėje. Šis ansamblis, kuris save vadina kaimiškos muzikos ansambliu, yra beveik vienos šeimos vienetas. Jame dalyvauja 4 broliai Trijonai: Pranciškus, Stasys, Romas, Petras, talkinami kelių "pašalinių".

"Jonis" į Ameriką turėjo atvykti praėjusių metų pabaigoje

kaitis, išdininkas Kostas Dočkus, sekretorė Jūratė Budrienė (jauna, bet rūpestinga ir reiklė protokolų rašytoja) bei kiti. Visi komiteto ir komisijų nariai savanoriškai savo laiką, sumanumą ir darbą aukoja šiam tikslui, negaudami jokio atlyginimo. Tai mūsų išieivijos iki šiol praktikuotas visuomeninis darbas, atlikęs be atlyginimo stebėtina daug reikalingų lietuvių bei išlaikyti darbų. Padėka jiems visiems.

Isidėmetinos vietos ir datos

Tautinių šokių šventės visais reikalais kreiptis ir laiškus bei čekius siųsti į SEKLYČIĄ — JAV LB socialinių reikalų tarybos būstinę, 2713 West 71st Street, Chicago, IL 60629, tel. 312 436-0197, fax 312 436-6909.

Šokių šventė įvyks 1992 m. liepos 5 d. (sekmadienį), Rosemont Horizon patalpose. Ten pat vyks ir šokių repetitijos penktadienį ir šeštadienį.

Vėliau duosime smulkesnę informaciją.

Atsiprašau, kad ne visus komiteto narius išvardinau. Ateityje pagal darbo eigą pasistengsiu.

A. Juodvalkis

kyti į mus. Aktoriai tartum vaikšto ir veikia tarp mūsų, o ne scenoje..."

Tai tik keli atsiliepimai apie režisierių Gaidį, kuris žada padirbėti su išieivijaujančiais teatro entuziastais.

Beje, Gaidys šalia režisūrinio darbo taip pat dėsto dramos kursą Illinois universiteto Chicagoje Lituanistikos katedroje. Ir čia jis turi ilgametę pedagogo praktiką, kurią moka perteikti savo jauniems studentams: Chicagiečiai yra laimingi, susilaukę tokios pajėgos.

"Lituanicos" futbolininkai

Chicagos "Lituanicos" dvi futbolo komandos (jaunių ir vyrų) sausio 5 d. pradėjo sezoną salės futbolo ("Indoor Soccer") pirmenybėse, kurios vyksta tolimame Chicagos priemiesty — Villa Park, IL.

Pirmose rungtynėse vyrų komanda 5-0 pasekme įveikė "Croatans" komandą, tuo įrodydama, kad ateityje gali būti rimtu pretendentu į pirmąsias vietas. Nors "Lituanica" žaidžia pirmoje divizionoje (ne aukščiausioje kaip lauko futbole), ji niekada nėra įsirikiavusi prizininkų tarpė. Kadangi salės futbolas gerokai skiriasi nuo lauko, tai, žinoma, nėra nuostabu, kodėl taip atsitinka. Gal viena iš didesnių priežasčių yra ir ta, kad žaidėjai nerodo didesnio dėmesio šioms pirmenybėms ir nevisada geriausiai pasistengia atvykti į rungtynes.

Jaunių futbolo komanda, kuri vėl naujai sukomplektuota, neturėjo daug laimės ir prieš "Schwabens" jaunuosius pralaimėjo 2-5.

Bendrai įmant, šios pirmenybės klubui yra nuostolingos, nes mokestis aukštas, o pajamų — jokių. Net ir didieji klubo entuziastai retai atvyksta žiūrėti mūsų šokių pasirodymų. Tačiau paties žaidėjams, turbūt, yra tam tikra nauda, kai per šaltus žiemos mėnesius, kuomet negalima žaisti lauke, jiems yra galimybė lavintis ir rungtyniauti.

Beje, šios pirmenybės vyks devynis sekmadienius, tad dar yra nemaža laiko sukursti ir žiūrovams, ypatingai, kai pramatoma, jog vyrų komanda šiemet gali pasirodyti geriau negu bet kada anksčiau.

E. Šulaitis

Bendrai įmant, šios pirmenybės klubui yra nuostolingos, nes mokestis aukštas, o pajamų — jokių. Net ir didieji klubo entuziastai retai atvyksta žiūrėti mūsų šokių pasirodymų. Tačiau paties žaidėjams, turbūt, yra tam tikra nauda, kai per šaltus žiemos mėnesius, kuomet negalima žaisti lauke, jiems yra galimybė lavintis ir rungtyniauti.

Bendrai įmant, šios pirmenybės vyks devynis sekmadienius, tad dar yra nemaža laiko sukursti ir žiūrovams, ypatingai, kai pramatoma, jog vyrų komanda šiemet gali pasirodyti geriau negu bet kada anksčiau.

Beje, šios pirmenybės vyks devynis sekmadienius, tad dar yra nemaža laiko sukursti ir žiūrovams, ypatingai, kai pramatoma, jog vyrų komanda šiemet gali pasirodyti geriau negu bet kada anksčiau.

E. Šulaitis

Lietuvos vyriausybės rūpestį kelia Sovietų karių Lietuvoje ginklų grobimas bei kitoks praradimas. Esama atvejų, kai kariškiai, dažniausiai neblaiviame stovyje, pameta ar kitaip praranda ginklus. Pašlijusi kariuomenės disciplina ir netvarka sudaro palankias sąlygas kariškių sauvalei bei kelia pavojų Lietuvos gyventojų saugumui.

— Stasys Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius Washingtono ir atstovas prie Šventojo Sosto, sausio 13-osios įvykių metinių išvakarėse, kalbėdamas per Vatikano Radijo lietuvių programą, pabrėžė: "Sausio Tryliktoji terepinama mums visos tautos pergale prieš tyroniją. Gyvenimas iš mūsų reikalauja, kad mes parodytume, jog mokame ir norime gyventi pagal tuos principus, kuriuos žuvusieji drašiai gynė ir apgynė. Tik tai tokiu būdu mes juos tikrai pagerbsime".

— Valdemaras Katkus, Lietuvos užsienio reikalų ministro pavaduotojas, 24-tame politinių studijų savaitgalyje sausio 25-26 dienomis Los Angeles, CA, kalbėdamas dviem temomis: "Vidaus politikos kontroversijos Lietuvoje" ir "Nepriklausomą valstybę atkūrusi Lietuva kelyje į pasaulį".

— Povilas Mikšys, norėdamas paremti Lietuvoje studijuojančius giminaučius, Lietuvių Fondui paaukojo 100,000 dol. ir atidarė savo vardu stipendijų fondą. Testamentiniu palikimu numato savo įsteigtą fondą padidinti. Mecenatas Povilas Mikšys, diplomuotas teisininkas, gimė 1907 m. kovo 30 d. Natšikių km., Vabalninko valsč., Biržų apskr.

— Kazimieras Palčiauskas, diplomuotas ekonomistas, sausio 7 d. mirė St. Petersburg, FL, sulaukęs 85 metų amžiaus. Vėlionis Lietuvoje reikšėsi ekonominėje srityje, buvo nusipelnęs Lietuvių Skautų Sąjungos vadovas ir spaudos darbuotojas. 1941-42 m. buvo Kauno miesto burmistras. Jam OSI įstaiga buvo iškėlus ilgam nusitęsusių kaltinamąją bylą.

— Iš Ernesto J. Zitkės palikimo prieš pat Naujuosius 1992 metus į Lietuvių Fondą įnešta 311,786 doleriai. E. J. Zitkė gyvenęs Brockton, MA, buvo trečios kartos lietuvis, nepaliko giminių. Šiuo metu apie dosnų geradarį daugiau žinių neturima.

— Viktoras Nakas, Lietuvos ambasados Washingtono patarėjas, bus pagrindinis kalbėtojas Los Angeles, CA, rengiamame Vasario 16-osios minėjime.

— Dail. Broniaus Murino našlė P. Murinienė perdavė Lietuvos muziejams dar 20 kūrinių iš dailininko palikimo. Gausiausia jo kūrybos kolekcija — Lietuvos liaudies muziejuje.

— Chicagoje 1991 Kalėdų laikotarpyje vyko dvylika baletų "Spragtukas" spektaklių. Šiame sezone šokti buvo pakviesti Jolanta Valeikaitė ir Petras Skirmantas, Lietuvos Operos ir Baletų teatro artistai.

— "Lietuvos prisiminimų" banketas Chicagoje, Martiniuke pokylių salėje, įvyks vasario 2 d. Rengia Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygarda.

— Pianistų Sonatos ir Roko Zubovų pianino koncertas bus sausio 26 d. Chicagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Gintaro salėje.

— "Berzelis", Hartfordo Tautinių šokių grupė, nuoširdžiai kviečia visus į 20-ties metų minėjimo sukaktuvinį koncertą vakarą, kuris įvyks vasario 8 d., šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, New Britain, CT. Programa atliks "Berzelio" šokėjai ir dainininkai. Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti galima iš anksto pas Dalią Dzikiene, telef. 521-6028 arba pas Nerią Gurekaitę, telef. 688-6233.

Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius Povilas Gaidys (dešinėje) savo darbo kabinete Klaipėdoje kartu su Chicagos "Vaidilutės" teatro vicepirm. Ed. Šulaičiu, kuomet šis praėjusią vasarą buvo atvykęs į kviesti darbu Chicagoje. Nuotraukoje matoma ir rež. Gaidžio žmona aktorė E. Grigalaitė bei Klaipėdos dienraščio vyr. redaktorius A. Stanevičius (k.).

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

**1992 GRUPINĖS KELIONĖS
IR LĒKTUVO BILIETAI
Į LIETUVĄ**

**BOSTONAS/JFK Į VILNIŲ
\$801.00**

Welcome to
AUSTRIAN AIRLINES

Rezervacijas reikia užsakyti mažiausia 21 dieną prieš išvykstant. Kelionės ilgis — ne mažiau 7 dienos ir neilgiau kaip 21 diena. Kaina galioja iki balandžio 15 dienos.

VASARIO 16-TOJI LIETUVOJE

Kelionė No. 207 — kelionės ilgis 13 dienų — Lietuvoje 10 dienų, Kopenhagoje.
Vasario 7 – 19. \$1,199.00

KAZIUKO MUGĖ

Kelionė No. 302 — kelionės ilgis 14 dienų — 11 dienų Lietuvoje, 1 diena Kopenhagoje.
Kovo 2 – 15. \$1,229.00

DIDŽIOJI SAVAITĖ LIETUVOJE

VERBŲ SEKMADIENIS, DID. PENKTADIENIS IR ŠV. VELYKOS
Kelionė No. 410 — kelionės ilgis 13 dienų — 10 dienų Lietuvoje, 1 diena Kopenhagoje
Balandžio 10 – 22. \$1,209.00

Grupinėse kelionėse įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbutis ir pusryčiai.

BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusryčiais Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje ir Palangoje.

Dėl daugiau informacijos apie skrydžius, viešbučius ar grupines keliones kreipkitės į

**Albiną Rudžiūniene
Kristiną Mitkutę
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164**

Tel. 617 - 965-8080 Telefaksas: 617 - 332 - 7781

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųsdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: J. Ambrozaitis, Middlebury, CT; Apolonija Vitkus, Hartford, CT; Aldona Dulskis, Cocoa Beach, FL; B. Grinius, Dania, FL; Birutė S. Preksta, Ormond Beach, FL; H. Zitikas, Sunny Hills, FL; L. Baltrušaitienė, Chicago, IL; Edward V. Zunar, Wollaston, MA; R. Dzek, Shoreview, MN; Emma Dietrich, Elizabeth, NJ; J. Lukosius, Brooklyn, NY; A. Rackauskas, Brooklyn, NY; I. Pazereckas, Jamaica, NY; Alice Dunajewski, Ozone Park, NY; Margaret Balciunas, Woodhaven, NY; B. J. Kaslas, Wyoming, PA; A. Milukas, Portsmouth, RI; Regina Cirpulis, Sugar Land, TX.

Po 25 dol.: R. Krasauskas, Putnam, CT; J. Zubavicius, Sunny Hills, FL.

Po 20 dol.: J. Uknevičius, Escondido, CA; Albina K. Lipcius, Putnam, CT; Julia Kisiecius, Waterbury, CT; V. Zostautas, Inverness, FL; John Wanat, Port Richey, FL; Rev. M. Cyvas, St. Petersburg, FL; Ona Vileniskis, Dorchester, MA; K. Paulauskas, Mansfield, MA; Ina Užgiriene, Worcester, MA; R. Pukstys, Chicago, IL; T. Galkus, Ellicott City, MD; Jadvyga Lelieva, Richmond Hill, NY; Isabelle Stucius, Richmond Hill, NY; R. Rimas, Ridgewood, NY; V. Vaičiulis, Woodhaven, NY; Irene Polywko, New Providence, NJ; A. Šimonis, West Chester, PA.

Po 18 dol.: J. P. Baltrus, Pittsburg, PA.

Po 15 dol.: Geo Balbata, Lake Park, FL; S. Vaškys, St. Petersburg Beach, FL; J. V. Starinckas, Belmont, MA; Stella Gruzdas, Quincy, MA; Birutė Jakniunas, Silver Spring, MD; J. Walentukiewicz, S. Boston, MA; Kun. A. Babonas, Detroit, MI; B. Venckus, Newark, NJ; Bernice Emery, Hicksville, NY.

Po 10 dol.: V. Dapsis, Glendale, CA; J. Strungys, Waterbury, CT; J. Budrevicius, Palm Beach Gardens, FL; J. Babilius, St. Petersburg, FL; B. Daukantas, St. Petersburg, FL; Valeria Palciauskas, St. Petersburg, FL; A. Šiulite, Warner Robins, CT; V. D. Kleiza, Chicago, IL; V. E. Bildusas, Montgomery, IL; V. Au-

driukonis, Arlington, MA; P. Stabinis, Attleboro, MA; J. J. Sakaitis, Auburn, MA; Maria Sveikauskas, Boston, MA; M. Shirko, Lexington, MA; Marguerita Bartkus, Pepperell, MA; Bronė B. Tender, Wellesky, MA; A. L. Zenkus, Webster, MA; W. Židžiūnas, Centerville, MA. V. Jomantas, Redford, MI; A. Kupcinskis, Detroit, MI; J. Chaputis, Brick Town, NJ; E. Pralėika, Little Falls, NJ; R. Kisielius, Somerville, NJ; J. Stukas, Watchung, NJ; F. Grinchis, Whiting, NJ; S. K. Lukas, Brooklyn, NY; Joan Rathmann, Brooklyn, NY; L. Žitkevičius, Brooklyn, NY; Magdalena Jankauskas, Fort Salonga, NY; K. Butkus, Jamaica, NY; Vilma Maldutis, Lake Ronkokoma, NY; Agota Uselis, New York, NY; M. R. Kober, Port Washington, NY; K. Milukas, Richmond Hill, NY; A. Svalbonas, Richmond Hill, NY; R. Šidlauskas, Richmond Hill, NY; F. Kunigelis, Williston Pk., NY; J. Lugauskas, Woodhaven, NY; Ona Maciunas, Woodhaven, NY; Eugenia Minkunas, Woodhaven, NY; V. Savukynas, Woodhaven, NY; A. J. Sabalis, Woodhaven, NY; J. Malskis, Cleveland, OH; Laima Tvaruknas, Bensalem, PA; R. Jakas, Norristown, PA; V. Simonaitis, Richmond Hill, NY; Juozas Orentas, Ridgewood, NY; Aldona A. Iacano, Philadelphia, PA; E. Zinkis, Plymouth Mth., PA; Donna Sulmar, Springfield, PA; D. Staniškis, Upper Darby, PA; A. Barzdukas, Falls Church, VA.

Po 8 dol.: Helen Balawich, Philadelphia, PA.

Po 7 dol.: G. Grajauskas, Orlando, FL; Ona Merkis, S. Boston, MA.

Po 5 dol.: J. ir M. Zadavičius, Fountain Hills, AZ; J. M. Radis, Hot Springs, AR; S. Baltuškas, Berlin, CT; J. Garla, Juno Beach, FL; Louise Bagdonas, New Port Richey, FL; P. Damijonaitis, Ormond Beach, FL; Kun. V. Pikturina, Riviera Beach, FL; Irena Sodeikienė, Treasure Isl., FL; Marija Matulis, Winter Haven, FL; Valeria Tumpienė, Chicago, IL; A. M. Janus, Centerville, MA; E. Uzpūrvis, N. Easton, MA; A. Paliulis, Saugus, MA; V. Dainys, So. Boston, MA; B. Galinai-

tis, Westminster, MD; E. Sven-tickas, Livonia, MI; B. J. Bal-nius, Detroit, MI; Adele Laurai-tis, Linden, NJ; Bronė Zapasni-kienė, So. Orange, NJ; V. But-vydas, Parsippany, NJ; M. Iske-liunas, Paterson, NJ; Irena Eit-manas, West Peterson, NJ; A. Daukantas, Wallington, NJ; L. Kasiuba, Brooklyn, NY; Marijo-na Ramonas, Brooklyn, NY; Gertruda Valaitis, Great Neck, NY; V. Gudas, Jamaica, NY; A. Liepinaitis, Kew Gardens, NY; Elena Matulonis, Maspeth, NY; Živilė K. Ratas, Merrick, NY; Sophia Slye, Ozone Park, NY; Mildred Dana, Richmond Hill, NY; Sofija Klevas, Richmond Hill, NY; Petras Matekūnas, Richmond Hill, NY; Filomena Ignaitis, Woodhaven, NY; K. Daugėla, Bedford, NH; G. Juškėnas, Cleveland, OH; J. Virkutis, Bethlehem, PA; Vito Shimkus, Dalton, PA; Vanda Uzinskas, Villanova, PA; A. F. Vaiciunas, Wakefield, RI; Adele Munch, Midlothian, VA.

Po 3 dol.: Antanina Stonys, Southfield, MI.

Po 2 dol.: Rev. C. Kasinskas, C. P., Cambridge, MA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų įmanoma išilaikyti. Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

Skirtumai

Du vyriškiai sėdi restorane prie vieno staliuko.

— Reiškia, tamsta esi aktorius. Aš esu banko direktorius ir turiu prisipažinti, jog per pastarąją dešimtį metų nesu buvęs teatre.

— Nėra ko čia jums girtis, — prabilo aktorius su šypsena. — Aš daug ilgesnį laiką nebuvau įkėlęs kojos į banką.

Negalėjo prisiminti

Prie garsios aktorės priėjo valgykloj vienas vyriškis ir klausia:

— Ar tamsta mane prisime-ni?

— Labai gaila, bet tuo tarpu ne.

— Prieš porą metų mes bu-vom susižiedavę.

— Negalimas daiktas! Ir ką, ar mes susituokėm?

Priežastys

— Kas tave atvedė į kalėjimė, vargšė žmogeli? — klausia kalinio lankytoja.

— Konkurencija, gerbiamoji poniute.

— Ak, manau, jog tai biznis, monopolis?

— Taip! Ir dar koks monopoli-s! Valdžia gamina tokius pat pinigūs, kaip ir aš gaminau, ir to visko auka tapau aš.

Ne visada...

Vaikų daržely seselė klausia vieną mažylį:

— Vytuk, ar tu kasdien pasi-meldi?

— Ne, ne visada, nes būna tokių dienų, kada man nieko nereikia...

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu. So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siunta gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisdėda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai procentus, leidžiamus įstatymu. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

STOKIME NARI AIS Į LIETUVIŲ FONDA

ir didinklme turimus įnašus, nes Lietuvių fondas remia liuanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street, Chicago Ill. 60629

Padėkite Lietuvai, padėdami sau!

Tapkite ACC LONG DISTANCE klientais.

ACC kainos yra žemesnės negu kitų tolygių firmų, kaip AT&T, Sprint ir kitų.

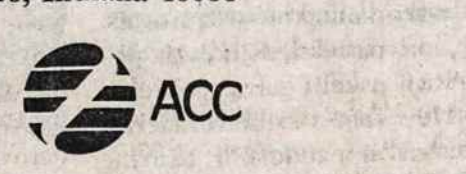
— ir —
ACC skiria 3 % Jūsų telefono išlaidų Lietuvos Respublikos Ryšių Ministerijos tolimesniam plėtojimui.

PASITARNAUKITE LIETUVAI IR SAU

Skambinkite:
Tel. 1-800-388-3414
FAX: 1-317-578-3437

Roma Česonienė
8282 Tawnsbrook Drive
Fishers, Indiana 46038

Šiuo metu ACC aptarnauja šias valstijas:
New York, Massachusetts, dalį Connecticut, ir Canada.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

DĖMESIO
visiems norintiems susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turą LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
3. Ūkinius-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus. Laikas prašymams paduoti yra pratęstas.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti **Juridinė Agentūra "JusCon" Lietuvoje** ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis šiuo

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronto.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEWYORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401
DARBO VALANDOS
MON — 9:00-3:00 THUR — 9:00-7:00
TUES — 9:00-3:00 FRI — 9:00-3:00
WED — 9:00-3:00 SAT — 9:00-12:00

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —
Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

JŪNAS PAULIUS II DOMISI PIVAŠIŪNAIS

(atkelta iš 3 psl.)

Pivašiūnų parapija labai didelė. Ilgus metus jai vadovavo kun. Alfonsas Petrus, Nepriklausomybės akto signataras. Jis 1920 m. įsteigė nakties sargybas kovai su kontrabanda, vėliau šaulius ir kitas institucijas. Jis buvo geras poeto Fausto Kiršos draugas.

Stebuklai

Kodėl į Pivašiūnus kasmet suvažiuoja tiek daug žmonių ir kodėl dabar Popiežius atkreipė dėmesį Pivašiūnams? O gal jis kada nors ir pats buvo Pivašiūnuose? Pivašiūnų Panelė švenčiausia yra stebuklinga Dievo Motina. Ten pagijo tūkstančiai ligonių, kurių niekas neregistravo.

Kun. J. Vaišnora, MIC, rašo, kad Mikasė Sadzevičiūtė (mano kaimynė) buvo paralyžuota ir nevaikščiojo 14-15 metų. Ji tik šliaužiojo grindimis arba žeme. Ji labai norėjo nuvykti į Pivašiūnus ir apšliaužti aplink altorių. Ji sakiusi: "Ar gi Dievo Motina nori, kad aš visą gyvenimą šliaužiotau ant žemės". Jos tėvas buvo žuvęs I-mam kare, o brolis Stasys buvo tik kelerių metų. Pagaliau, dėdė Juozapas Sadzevičius nuvezė ją į Pivašiūnus. Ji apšliaužė altorių. Nežinau, kiek kartų ir... pasveiko. Ji parėjo pėsčiom 6 km namo. Visą laiką buvo sveika mergina: arė, šienavo ir dirbo visus kitus ūkio darbus. Vėliau ištekėjo į Bazorų kaimą, už stambaus ūkininko.

Buvo ir daugiau stebuklų: vilnietis R. Danilevičius, nevaikščiojęs, 1907 m. paprašęs Marijos pagalbos ir pasveikęs; Mikoļė (Mikasė) Sadzevičiūtė, jau pasveikusi, 1926 m. kaip padėką padovanojo Marijai prie paveikslų sidabrinę ausį; Konst. Žukauskas buvo išsidūręs akį ir, meldamasis prie Švč. M. Marijos paveikslu, atgavo regėjimą. Yra ir daugiau stebuklų, ypatingai pagijimų. Vietos parapičiai stebuklu laiko ir tokį atsitikimą.

Švč. M. Marijos paveikslas apsaugytas auksiniais ir sidabriniais votumais. 1930 m. vagis pro bažnyčios langą įsibrovė į bažnyčią, išlupo votumus, ir susidėjęs į maišą, bandė išieiti, bet tamsoje nesurado durų... ir įvyko stebuklas. Vagis patraukė netą virvę. Vietoje užtraukti užuolaidą ant Marijos paveikslu, patraukė bažnyčios skambutį ir pažadino bažnyčios sargą, kuris buvo šaulys ir miegojo su šautuvu.

Kai sargas atkišo šautuvą, vagis išmetė daiktus. Bet jis buvo sulaikytas ir pristatytas policijos punkto vedėjui Kvaracijui, kuris vagį uždarė į daboklę. Vagis

buvo iš Onušio miestelio. Teismas vagį nubaudė 6 metais sunkių darbų kalėjimo.

Paveikslu atsiradimas

Kai kurie istorikai ar spėjėjai teigia, kad Dievo Motinos paveikslas atvežtas iš Turkijos. Žinant, kad Turkija yra musulmonų kraštas, šiuo teigimu reikia abejoti, nors anuo laiku didikai rinkdavo brangius paveikslus pasididžiavimui, kad ir nesuprasidavo jų reikšmės, o vėliau tuos paveikslus kam nors padovanodavo.

Vietiniai gyventojai iš lūpų į lūpas perduoda tokį padavimą. Senoji bažnyčia buvusi kalno papėdėje, prie Ilgio ežero, kur dabar miestelis. Dabartinės bažnyčios ir kapinių vietoje, ant kalno, buvo ariamas laukas.

Vieną dieną žmogus beardamas išarė Dievo Motinos paveikslą. Jis tą paveikslą nunešęs ir atidavęs klebonui, kuris nunešė paveikslą bažnyčiai. Kitą dieną paveikslas vėl atsiradęs ant

WORCESTER, MA

ŠVĖSIME LAISVĖS ŠVENTĖ

Lietuvių Organizacijų Taryba Lietuvos valstybės įkūrimo 741 metų ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakčių minėjimą Worcesteryje ruošia vasario 16 d., sekmadienį, šia tvarka:

11 val. ryto mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir žuvusius dėl jos laisvės. Dalyvaus mūsų ganytojas vysk. T. Harrington. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, o jų nariai — uniformuoti. Moterys, turinčios tautinius drabužius, prašomos jais pasipuosti. Po pamaldų visiems dalyviams salėje kavutė. Ją ruošia Lietuvos Vyčių 116 kuopa.

3 val. popiet minėjimas Marionio Parko didžiojoje salėje. Pagrindinė kalbėtoja — Gintė Damušytė, viešnia iš New Yorko. Meninę programą atliks solistė Verutė Bizinkauskaitė-Cote. Ji giedos ir per mišias.

Tarybos valdyba kviečia organizacijas ir atskirus asmenis dalyvauti pamaldose, minėjime ir Lietuvos atstatymo darbams įteikti auką. Aukos pagal aukotojų pageidavimą: Lietuvių Bendruomenei, Dovana Lietuvai, Tautos Fondui ar Altui. Aukos galima įteikti minėjime ar pasiūnčiant Organizacijų Tarybos išdininkui Algijui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA 01520.

A.A. STASIUI TROJANUI

mirus, jo žmonai dr. Julitai Trojanienei ir dukrai dr. Andrei Trojanaitei-Cooper reikiame nuoširdžią bei gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Dr. Ona Vilpišauskienė
Auskė Budreckienė

Mūsų šeimos ilgamečiui draugui ir sponsoriui

A. A. DR. STASIUI DAUGĖLAI

amžinybėn iškeliavus, man brangioms žmonai Vėrai ir dukrai dr. Žibutei Marijai Daugėlaitei reiškiu giliausią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Irena Okunienė

kalno arimo, toje pačioje vietoje. Po kelių pasikartojimų, klebonas ir parapičiai nutarė pastatyti bažnyčią paveikslu atradimo vietoje, ten, kur dabar stovi. Žmonės įžiūri ir žagrės norago įbrėžimus paveiksle.

Susirėmimas su lenkais

1928 m. kleboną kun. Petruļį iškėlus į Musninkus, buvo atsiųstas naujas klebonas kun. Kraujalis, didelis lenkų šalininkas, nors jo brolis kun. Petras Kraujalis Vilniuje buvo didelis lietuvių patriotas.

Naujas klebonas įvedė lenkiškas pamaldas kas ketvirtą sekmadienį. Ogi visoje parapijoje buvo tik keli aplenkėję nusukę dvarininkėliai. Lietuviška visuomenė labai pasipiktino ir pradėjo lenkiškas pamaldas trukdyti ir boikotuoti: giedoti lietuviškai lenkiškų pamaldų metu. Klebonas sakydavo, kad čia trukdo tik Eigelonių kaimo bedieviai. Tuomet kaimyniniai kaimai susiorganizavo, ir kiekvieną sekmadienį giedodavo vis kitas kaimas.

1928 m. per vienas lenkiškas pamaldas lenkelis lazdele išmušė lietuvi iš rankų malda-

knyge. Prasiđėjo bažnyčioje muštynės net iki kraujo praliejimo. Vyskupas uždėjo bažnyčiai interdikta, ir dvejus metus nebuvo giedotinių mišių, negrojo vargonai ir nebuvo atlaidų.

Atgijo parapija

Po didelių skundų, kun. Kraujalis buvo iškeltas ir jo vieton paskirtas klebonu kun. Leonas Petkelis (Parlojos prezidentas). Jis panaikino lenkiškas pamaldas, įvedė tik tris kartus į metus, būtent antrą dieną Velykų, Kalėdų ir Sekminių. Parapija atgijo.

Dabar, kai Kūdikėlis Jėzus jau karūnuotas, politiniai trukdymai išnyko, žmonės dar daugiau prisirišo prie Pivašiūnų bažnyčios Švč. M. Marijos ir lauks jos malonių, o karūnuotas Jėzus atneš didesnę gyvenimo užtikrinimą.

Parapietis
Vaclovas Senuta

reikalais palaikyti ryšį su valdžios, žmogaus teisių organizacijomis ir išvystyti informacijos apie Lietuvą parengimą ir perdavimą JAV kongresmanams ir senatoriams, didžiąjai spaudai ir TV bei žmogaus teisių organizacijoms.

Ji vadovavo ir talkino lietuvių ir pabaltiečių informacijų biurams trijų tarptautinių konferencijų proga Europoje bei Kanadoje. Dalyvavo tarpkonfesinėje delegacijoje Maskvoje, eilę metų dėstė specialiam seminare, kuris skiriamas naujiesiems JAV diplomatom, skiriamiesiems į komunistinius kraštus, Lietuvių Bendruomenės bei Religinės Šalpos siunčiamam aplankė lietuvių centrus Australijoje su paskaitomis.

Pastaruju metu, nuo 1991 m. rugsėjo 17 d., kai Lietuva tapo priimta į Jungtines Tautas, ji darbuojasi Lietuvos delegacijos sąstate kaip patarėja, Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjunga ją buvo išrinkusi iškiliausia 1989 m. moterimi.

J.M.

KONKRETI PAGALBA LIETUVAI — TAIKOS KORPUSAS

1961 m. prezidento J. F. Kennedy iniciatyva įkurtasis JAV Taikos korpusas šią vasarą į Baltijos valstybes planuoja pasiūsti apie šešiasdešimt savanorių. Baltijos kraštų vyriausybės formaliai pareiškus norą gauti Taikos korpuso pagalbą, šį pavasarį bus pradėta vykdyti savanorių atranka. Nors šiuo metu Baltijos valstybės nėra pareiškusios, kokios rūšies specialistų jos norėtų gauti, neoficialiomis žiniomis, bus prašoma pagalbos anglų kalbos dėstymo, gamtos apsaugos, smulkiausio verslo administracijos ir informacijos perteikimo srityse.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba, kurios veiklos uždaviniai apima konkrečios paramos Lietuvai organizavimą, išsivijęs lietuvių visuomenės žiniai pasistengė surinkti žinias apie Taikos korpusan įstojimo galimybes. Tikimasi, kad mūsų tarpe atsirastų kandidatų, norinčių kelis metus talkinti laisvam gyvenimui beprisikeliančioje Lietuvoje.

Taikos korpuse tarnauti priimami asmenys, esantys ne mažiau 18 metų amžiaus, geros sveikatos, JAV piliečiai. Jei vedę, korpuse privalo tarnauti ir antroji pusė — vyras ar žmona. Vyresniems asmenims amžiaus ribos nėra. Ir dabar Taikos korpuse esančių 6000 savanorių, dirbančių 68 kraštuose, 500 asmenų yra daugiau kaip 50 metų amžiaus.

Kandidatai į Taikos korpusą turi teisę pasirinkti valstybę ar valstybes, kuriose norėtų dar-

buotis. Vyksti į nenorimus kraštus neverčiama. Į Taikos korpusą priimtieji kandidatai JAV-se atlieka trijų mėnesių intensyvų apmokymą. Jo metu savanoris supažindinamas su būsimos tarnybos reikalavimais, krašto kultūra, papročiais, pramokoma krašto kalbos. Krašto kalbos mokėjimas sutvirtina galimybę darbuotis norimam krašte, pavyzdžiui, Lietuvoje, tačiau nėra būtinas. Užjūrio tarnybos metu savanoris gauna mėnesinį atlyginimą, butui, maistui, kelionės ir gydymo išlaidoms. Šalia to, už kiekvieną Taikos korpuso išdirbtą mėnesį \$200 suma išmokama tarnybą užbaigus. Korpusas apmoka kelionės išlaidas į kandidato apmokymo vietą JAV-se, į užjūrio kraštą, o taip pat grįžimą namo, tarnybą užbaigus. Rimto reikalo šeimoje atveju apmokamos kelionės išlaidos parvykti namo. Užjūrio tarnybos laikas yra dveji metai.

Taikos korpusan įstojimą skatina įvairios valdžios teikiamos lengvatos. Savanoriams už dalies dovanojama valdžios suteiktos aukštojo mokslo stipendijos paskolos formoje (Parkins paskolos), leidžiama atidėti valdžios teiktų paskolų grąžinimą, duodami akademiniai kreditai už darbą Taikos korpuse, o taip pat ir mokslo stipendijos daugiau kaip penkiasdešimtyje mokslo institucijų. Norintiesiems dirbti JAV federalinei valdžiai teikiama samdymo pirmenybė.

JAV LB Visuomeninių reikalų

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, 1991 m. vasarą Doylestowne, PA, Marijos šventovės aikštėje, kur buvo surengta maldos diena už Lietuvą, su Vytautu Volertu, rašytoju Vytauto Volerto sūnumi, kuris Romoje, Šv. Bedos seminarijoje, studijuoja teologiją. Kalėdų atostogas praleidęs su tėvais, jaunasis teologas sausio 6 d. sugrįžo Romon.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

Vytenis Aleškaitis, Lietuvos tarptautinių santykių ministras, pranešė, kad Vakarų Europos šalis nuo šių metų pradžios sutiko įsileisti palankiom sąlygom Lietuvos gaminių. Spaudos konferencijoje ministras priminė, kad gruodžio 11 d. Vakarų Europos ir Baltijos valstybių atstovų susitikime numatyta, jog Europos Bendrija Lietuvai neatlyginamai duos \$100 milijonų. Tikimasi, kad netrukus Lietuva jau galės įstoti į Europos atstatymo ir vystymosi banką. Pratomama, kad šis Bankas galės finansuoti didžiuosius Lietuvos atstatymo projektus, kaip, pvz. Klaipėdos uostą, Mažeikių rafineriją, geležinkelių rekonstrukciją. Pagal ministrą Aleškaitį, ir pavienės Vakarų Europos valstybės žada Lietuvai padėti. Pvz., Olandija yra pasirengusi finansuoti Klaipėdos uosto ir sausumos kelių rekonstrukciją.

Maisto produktų kainos Lietuvoje nuolatos kyla. Prieš tris savaites, sausio 7 d., duonos kg nuo 1,5 rb pakilo iki 2,5 rb. Jautienos kg, lig tol kainavęs 18-22 rb, jau buvo nuo 28 iki 40 rb. Panašiai pakilo ir kiaulienos kaina. Pieno litras nuo 60 kp pakilo iki 90 kp, sviesto kg nuo 22 iki 30 rb. Šis kainų pakilimas Lietuvoje būtinas dėl pakilusių kainų Rusijoje. Tačiau doleriais išvertus pagal dabartinį kursą, tų produktų kainos tikroviškai nepaprastai žemos, pavyzdžiui duonos kg kaštuoja apie 2 centai, jautienos ar kiaulienos svaras 10-15 centų, o pieno litras — mažiau 1 centu.

Audrius Butkevičius, krašto apsaugos ministras, sausio pradžioje tris dienas praleido Vokietijoje. Dalyvavo pasitarime su Vokietijos gynybos ministru Gerhardu Stauterbergu. Lietuva iš Vokietijos tikisi pagalbos savo krašto apsaugos sistemai. Manoma, kad Vokietijoje bus galima ruošti Lietuvai karinius specialistus. Vokietija gi pranešė, kad ji suteiks pagalbą Lietuvai ginkluotojų pajėgų karių apmokymo ir kariuomenės valdymo srityje.

taryba skatina tautiečius jungtis į Taikos korpusą ir savo tarnybą konkrečiai padėti Lietuvai. Platesnių informacijų galima gauti, kreipiantis į JAV LB Krašto valdybos įstaigą, 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134, arba rašant tiesiogiai: Peace Corps, Washington, DC, 20526. Regioninės Taikos korpuso įstaigos veikia Bostone, Miami, Atlantoje, Chicagoje, Minneapolyje, Denveryje, Los Angeles, New Yorke, Philadelphiaje, Detrote, Kansas City, Dallas, Seattle ir San Francisco.

JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba

Komunikacijos kainos žymiai pakilo nuo sausio 10 d. Telefono, telefakso ir telegrafo kainos pakilo apie 3 kartus. Dabar už vieną pokalbio minutę su JAV 36 rb. Telegramas siunčiant į Europos šalis, už vieną žodį reikia mokėti 2,40 rb. o į JAV — po 3,60 rb už žodį.

RENGINIAI

Sausio 18, vasario 2 ir kovo 22 dienomis nuo 2 iki 6 val. popiet Lietuvių Piliiečių Klubo Dr. J. siekdama pagerinti Klubo būklę, trečio aukšto salėje rengia polkų popietes. Gros Joe Pasilkos ansamblis. Įėjimas — \$7.50 asmeniui. Veiks šaltų užkandžių bufetas.

Vasario 1 d., šeštadienį, Lietuvių Piliiečių Klubo trečio aukšto salėje iškilmingus šokių rengia Petro Čepo Jaunimo Fondas. Stengiamasi sudaryti stipendiją jaunuoliui/ei keliauti į Lietuvą. Atgaiva ir užkandžiai 6 val. vak., vakarienė 7 val. vak. Programą atliks Bostono Lietuvių Jaunimo šokių grupė "Sambūris", vad. Rūta Mickūnienė. Bus rodomos skaidrės: "1991 m. Lietuvoje" ir "Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas 1991-1992 m." Šokiams gros Baltijos kvartetas iš Bostono. Bilietų kainos: \$25 asmeniui, \$15 studentui. Bilietus ir stalus tvarko: Rasa Čepaitė (617 423-0080, ext. 218) dienomis ir Audra Veitaitė (617 782-6896) vakarais. Norj paremti fondą prašomi čekius rašyti ir siųsti adresu: Petras Čepas Youth Foundation, P. O. Box 497, So. Boston, MA 02127.

Vasario 16 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone, bus aukojamos iškilmingos mišios. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Minėjime 1 val. popiet Lietuvių Piliiečių Klubo trečio aukšto salėje numatoma dviejų dalių programa. Rengėjai — Bostono LB apylinkė ir ALTas, pirm. Gintaras Čepas.

Bostono "S.O.S.-Vaikai", pirm. Daiva Veitaitė-Nedhardt, kviečia visus dalyvauti susirinkimuose, aptariant einamuosius reikalus. Susirinkimai vyks kas trys savaitės: vasario 20 d., kovo 12 d., balandžio 2 d., balandžio 23 d., gegužės 14 d., birželio 4 ir 25 dienomis. Pradžią 7:30 val. vak. Adresas: 1145 Hancock St., Unit C, Dimmock Office Park, Quincy, MA 02169. Tel. 617 479-6464.

L. Ž.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros židinyje šį savaitgalį: sausio 26, sekmadienį, 3 v. popiet Jonio ansamblio koncertas. Rengia Lietuvių Atletų Klubas ir Kultūros Židiny.

Gintė Damušytė, 12 metų dirbusi Lietuvių Katalikų Religinėje Šalpoje ir vadovavusi Informacijos Centrai, nuo sausio 13 d. pradėjo dirbti kaip nuolatinė tarnautoja Lietuvos misijoje prie Jungtinių Tautų. Ji rūpinasi informacijos ir socialiniais-humanitariniais reikalais bei techninės pagalbos-vystymosi programomis. 1979 m. atėjusi dirbti į Religinę Šalpą, Damušytė išvystė plačią sąžinės kalinių globos kampaniją, vertė pogrindžio spaudos ištraukas kitataučiams ir skleidė LKB Kronikos informacijas. Tamsiais okupacijos laikais ji padėjo organizuoti materialinę pagalbą persekiojamiems Lietuvoje ir paramą Lietuvos Katalikų Bažnyčiai. Jos vedamas Informacijos Centras įgijo tarptautinį pripažinimą kaip patikimas žinių šaltinis.

Rasa Razgaitienė sausio 17 d. užbaigė savo darbą kaip Specialių projektų vedėja LKR Šalpoje. Per praėjusius metus Razgaitienė vadovavo "Gyvybė Lietuvai" ir "Knygos Lietuvai" programoms, per kurias buvo pasiųsta 29 konteineriai humanitarinės pagalbos Lietuvai ir milijoninės vertės vaistų, skiepų ir medicininių reikmenų.

Aleksandras Vakselis su žmona Irena sausio 16 išvyko į Floridą, į Juno Beach, kur aplankė giminaite Pauliną Barieng. Iš ten automobiliu nuvyko į St. Petersburg, FL, kur dalyvavo dr. K. Bobelio, Vlako pirmininko, dukros vestuvėse. Vėl grįžo į Juno Beach. Sausio 23 parskrenda į New Yorką.

Lietuvių Fondas švenčia 30 metų sukaktį. Ta proga kovo 21, šeštadienį, 5:30 Weil rečitalių salėje Carnegie Hall pastate rengiamas iškilus koncertas. Dalyvauja solistai iš Lietuvos: Irena Milkevičiūtė ir Vaclovas Daunoras. Jiems akomponuoja pianistas Robertas Bekionis. Prašome visų šią datą pasižymėti, vėliau bus daugiau informacijų apie šį koncertą. Pakviesti solistai lankys kitas lietuviškas kolonijas. Jų koncertai rengiami Lietuvių Fondo 30 metų sukakties proga.

Moteris iš Lietuvos ieško namų ruošos darbo. Skambinti Ines — 857-4845. (sk.)

Sausio 13 įvykius prisiminė ir didžioji NY spauda bei TV. *The New York Times* įdėjo nuotrauką iš Antakalnio kapinių ir paminėjo, kad sausio 13-osios įvykiai privedė prie Pabaltijo nepriklausomybės. CNN TV programa, matoma visame pasaulyje (ir Vilniuje), pateikė trumpą reportažą iš gedulingų iškilmų Vilniuje.

Eric Meškauskas, šiuo metu dirbantis didžiausiam New Yorko laikraštyje *Daily News* kaip fotografijos direktorius, šią vasarą ketina lankytis Lietuvoje. Viena jo bendradarbių, *Daily News* korespondentė, sausio 19 d. išskrido į Lietuvą. Ji buvo pakviesta SAS oro linijos vadovybės dalyvauti pirmame SAS skrydyje į Vilnių. Norėdama pagarsinti savo skrydžius į Vilnių, SAS pakvietė ir kitų laikraščių bei radijo agentūrų atstovus.

Elena ir Juozas Andriūšiai vasario mėnesio pradžioje išvyksta į Juno Beach, FL, kur aplankys Joną Jokubauską ir kitus savo pažįstamus. Išbus visą mėnesį Floridoje.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, iš Leonia, NJ, sausio 13 išvyko į Singer Island, kur turi kondominiumą. Ten jie praleis visą žiemą.

Kęstučio Nako surežisuotas spektaklis *When Lithuania Ruled the World: Part III* bus rodomas nuo sausio 17 d. iki sausio 26 d., Anthology Film Archives patalpose, 32 Second Ave. (prie 2nd St. "F" požeminis traukinys iki 2nd Ave stoties), New York, NY. Spektakliai vyksta 8 val. vak., sekmadieniais, 3 val. popiet. Bilietai — \$10. Dėl rezervacijų skambinti 212 777-3891.

Atvažiuojantiems iš Lietuvos suteikiame informaciją apie darbo gavimą. Siųsti žinias apie save (vardą, pavardę, ką moka dirbti) ir registracijos mokestį 5 dol.: J. K., 163 Joralemon St., Suite 1092, Brooklyn, NY 11201. (sk.)

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G.T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Petras Geniušas, laimėjęs tarptautines pianistų varžybas Floridoje, West Palm Beach, yra atvykęs į New Yorką, kur praleis vasario mėnesį. Vasario 15 d. jis turi koncertą So. Carolinoje. Kovo mėnesio pradžioje grįžta į Lietuvą, kur gyvena jo šeima. Jis yra iš muzikų šeimos: jo tėvas yra Vilniaus operos dirigentas, o jaunesnis brolis Kauno muzikinio teatro dirigentas. Jo senelis buvo mokytojas, baigęs Veiverių mokytojų seminariją, mokytojavęs įvairiose Suvalkijos vietose.

Irena Okunienė, vietoj gėlių ant a.a. dr. Stasio Daugėlos kapo, skiria \$100 auką *Darbininkui*. Jungdamosi prie užuojautos Vėlionio šeimai, *Darbininko* administracija dosniai aukotojai nuoširdžiai dėkoja.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, Singer Island, FL, atnaujino *Darbininko* prenumeratą penkeriems metams su \$300 čekiu. Dosniems spaudos rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Norintiems skristi į Chicago ar į Floridą iš La Guardia arba Newarko aerouostų gera naujiena — iki vasario mėn. 14 dienos skrydis ten ir atgal kainuoja tik \$179 asmeniui 62 metų amžiaus ir vyresniems, gi \$198 jaunesniems negu 62 m. Nuo vasario mėn. 1 dienos vėl atsidaro skrydžiai iš La Guardia aerodromo į Midway aerodromą Chicagoje. Daugiau informacijų teikia Vytis kelionių agentūra, skambinant 718 769-3300.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 25 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku, per radiją bus transliuojama Gaetano Donizetti opera *L'Elisir d'Amore*. Pagrindiniai solistai: Kathleen Battle, Luciano Pavarotti, Juan Pons, Paul Plishka. Diriguoja Marcello Panni. Vasario 1, ateinantį šeštadienį, bus transliuojama Giacomo Puccini opera *Turandot*.

Ansambli "Jonis", turėjęs pasirodyti New Yorke per Naujų Metų sutikimą, neatvyko dėl kelionės suvaržymo dabartinėse Lietuvos sąlygose. Atskrido pavėluotai. New Yorke "Jonis" koncertuos sausio 26 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Koncertą ruošia Kultūros Židinio vadovybė ir Lietuvių Atletų Klubas. Visi, dalyvavę Naujų Metų sutikime Kultūros Židinyje, į šį koncertą bus įleidžiami už pusę kainos. Prieš koncertą bus galima gauti lietuviškus pietus, pagamintus Birutės Šidlauskienės. Po koncerto vyks šokiai, grojant "Jonio" ansambliui. Veiks baras ir valgių bufetas.

Darbininko skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratos mokestį yra įdėtas 6-tam puslapyje įremitas lapelis — iškarpėlė. Raginame skaitytojus juo pasinaudoti, užsimokant prenumeratą ir taip pat atlyginant už kalendorių.

55 SVARŲ MAISTO SIUNTINYS yra pats mėgiamiausias Lietuvoje: dešros, sūris, aliejus, kruopos, kava, cukrus ir kiti produktai. \$85. **22 SVARAI** vien tik mėsos gaminių \$85. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312-436-7772.

Atostogos saulėje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

TIK .79 CENTAI SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas \$20. — **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312-436-7772.

Ilgųjų nuotolių telefono bendrovės pradėjo reklamuoti, kad jos turi tiesioginį telefono ryšį su Lietuva, esą nereikia operatoriaus pagalbos. Tokia nauja, dar mažai girdėta firma, yra ir ACC, besiskelbianti *Darbininke*. Dabar skelbiam, kad panašiai operuoja ir SPRINT kompanija. Tie, kurie naudojami jos patarnavimu, į Lietuvą gali skambinti tiesiogiai, kaip kad skambintų į kokį nors kitą miestą, pvz., Chicago ar kt. Pirmiausia reikia pasukti 011, norint gauti tarptautinę liniją, po to skaitlinę 7, kas yra buvusios Sovietų Sąjungos kodas, ir po to rinkti miesto kodą, pvz. Vilniaus kodą, kas yra 0122, ir pagaliau rinkti norimą vietos numerį.

Vietoj šventinių atvirukų siuntinėjimo "Laisvės Žiburio" radijui aukojo ir per radiją sveikino: Aleksandravičius, dr. D., Alyta, A. ir J., Andriūšis, E. ir J., Andruška, E. ir H., Beleckas, G. ir V., Bilėnas, D. ir dr. J., Butas, A. ir A., Dičmonas, A., Dičpinigaitis, I. ir dr. J., Diržys, C. ir A., Jankauskas, V. ir A., Karmazinas, V. ir S., Kezienė, E., Kezys, D. ir R., Kidolis, B. ir V., Kondrotas, R. ir V., Krukas, dr. A., Lugauskas, J., Matiušas, M., Šimašius, V., Meiliūnienė, G., Pakalniškis, kun. J., Palubinskas, kun. V., Pintch, A. ir dr. K., Raila, kun. S., Šalinškievė, M., Šimaitis, dr. K. ir dr. J., Trečiokas, G. ir K., Vygantaitis, M. ir dr. V., Wicks, kun. K.

Algirdas ir Angelė Raulinaičiai, Burbank, CA, lietuviškos spaudos pastovūs rėmėjai, ir šiais metais, atnaujindami *Darbininko* prenumeratą, atsiuntė 100 dol. čekį. *Darbininko* štabas nuoširdžiai dėkoja.

Kun. Jonas Pakalniškis po sunkių operacijų yra grįžęs į namus ir stiprėja. Buvęs Apreiškimų parapijos klebonas dėkoja visiems jį lankiusiems ligoninėse ir už maldas. Atnaujindamas *Darbininko* prenumeratą, pridėjo 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Kario žurnalas, išgyvenęs Amerikoje 41 metus, iškeliavo į Lietuvą, kur jau anksčiau buvo pradėtas leisti to paties vardo žurnalas. Iš čia persiūsta turima medžiaga, jų išleistas knygos, adresai ir pinigai. *Kario* žurnalą redagavo Balys Raugas, administratoro Alfonsas Samušis. Persiuntimo reikalus dabar tvarko A. Samušis. Balys Raugas pasiūlo Lietuvoje leidžiamam žurnalui redakcijos narys ir perduos žinias iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Čia *Karį* galima užsisakyti šiuo adresu: Kazys Gaižutis, 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, tel. 216 481-0791. Metinė prenumerata — 24 dol.

LIETUVIS GAISRININKAS IŠGELBĖJO BERNIUKĄ

Sausio 14 name 133-13 103rd Ave., Queens, NY, kilo gaisras naktį po dvyliktos. Namas jau liepsnojo, kai atvyko gaisrininkai.

Jie išgirdo name berniuko klyksmą. Gaisrininkas Ričardas Trampas, 46 metų, šoko gelbėti. Jis turėjo šalną ir ant veido kaukę. Laiptai į namą degė. Jis turėjo įlįsti per siaurą rūsio langą. Numetęs šalną ir kaukę, įlindo į vidų, kur buvo pilna dūmų. Surado trejų metų berniuką ir jį išnešė iš gaisro. Berniukas jau buvo pusiau be sąmonės. Jei dar kiek būtų užtrukęs jo išgelbėjimas, jis būtų žuvęs. Taip pat dūmų apnuodijimą jautė ir gaisrininkas. Abu, vaikas ir gaisrininkas, tuoj buvo nugabenti į Jaimaica ligoninę, kur jiems buvo suteikta pirmoji pagalba.

Ričardą Trampą vyresnį gerai prisimena. Jis žaidė New Yorko lietuvių futbolo komandoje. Jis buvo greitas ir tvirtas, ramaus būdo. Jo tėvas taip pat buvo

1991 m. gruodžio 19 d. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa išsiuntė 18 ir pusę tonų knygų, vaistų ir kitokios pagalbos Lietuvai.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos darbuotoja Ramunė Adams su Viktoru Vaitkumi baigia registruoti Waterburio dovanas Lietuvai, kurios išplaukė konteineriu 1991 m. gruodžio 19 d. iš New Yorko.

Algirdas Landsbergis, rašytojas, Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos vicepirmininkas, buvo išvykęs į Lietuvą, kur praleido Kalėdas ir N. Metus, susitiko su lietuvišiais rašytojais. *Literatūra ir Menas*, Lietuvos Rašytojų Sąjungos laikraštis, išspausdino platų su juo pasikalbėjimą šių metų pirmame numeryje.

Vladas ir Rožė Bariai iš Bridgport, CT, yra išvykę į Floridą, kur Lantana mieste praleis žiemą. Grįžta balandžio mėn. gale.

New Yorko šaulių šventėje sausio 19 šaulių žvaigždės ordinu apdovanoti: kun. Kazimieras Pugevičius ir Alfonsas Samušis; šaulių medaliu — Zigmas Dičpinigaitis. Šventės aprašymas bus spausdinamas kitame *Darbininko* numeryje.

Mykolas Abarius, šaulių Sąjungos Išeivijoje pirmininkas, su žmona buvo atvykęs į šaulių kuopos 20 metų sukaktuvinę šventę. Svečiavosi pas New Yorko šaulių kuopos pirmininką Kęstutį Miklą. Iš čia svečiai išvyko į Floridą, kur sustos pas savo bičiulius Vytautą ir Aldoną Bieliūnus, Lake Park, Juno Beach artumoje.

Charles Grubinskas, iš So. Boston, MA, atsilygindamas už prenumeratą ir kalendorių, dar parėmė *Darbininką* 80 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame.

Antanas Antanaitis, iš Kings Park, NY, kaip ir kasmet, taip ir šiemet, prieš prenumeratos mokescio pridėjo 130 dol. auką. Nuolatiniam *Darbininko* rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Liudas Stukas, buvęs Elizabetho lietuvių parapijos vargonininkas, gyvena Floridoje, arti Jupiter miesto, aktyviai dalyvauja ten veikiančioje Lietuvos Vycių kuopos veikloje ir organizuoja koncertus. Jo iniciatyva surengta bent keli pravažiuojančių Lietuvos muzikų koncertai. Jo rūpesčiu, talkinant Lietuvos Vyčiam, sausio 13 buvo surengtas pianisto Petro Geniušo koncertas.

Lietuvos Aidas yra pagrindinis 16 psl. dienraštis Lietuvoje. Jis duoda ne tik vyriausybės žinias bei potvarkius, bet ir tikrą dabartinės Lietuvos gyvenimo vaizdą, taip pat daug mums naudingų komercinių skelbimų. Metinė prenumerata JAV — 85 dol. oro paštu, po 5 numerius voke, gaunami per 8-10 dienų. Visi, kurie domisi Lietuva, kviečiami užsiprenumeruoti. Čekius rašyti *Lietuvos Aido* vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui Broniui Juodeliui, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514.

Iš naujai išleistų knygų labiausiai perkamos yra: Vinco Šalčinio kelionių po Ameriką aprašymai: *Šalis, kurioje gyvename* ir poeto Aleksandro Radžiaus *Kehtaki su manim, mėnuli* — eilėraščių rinkinys.

Technikos Žodis, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų žurnalas, 1991 m. Nr. 4, jau pasiekė skaitytojų m. *Darbininko* redakciją. Šis žurnalo numeris spausdintas Lietuvoje ir skirtas apibūdinti 1991 m. gegužės 23-30 dienomis Vilniuje ir Kaune įvykusiam VII-ajam Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumui. Žurnalą redaguoja inž. Viktoras Jautokas.

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

Ričardas Trampas, NY ugniagesys, iš gaisro išgelbėjęs berniukas.

sportininkas, futbolą žaidęs Klaipėdos Švyturio komandoje ir Kybartų Sveikatos komandoje.

VISI KVIEČIAM! I

JONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Sausio 26 d., sekmadienį, 3 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Įėjimo auka — 12 dol.

Visi, kurie dalyvavo Naujųjų metų sutikime
Kultūros Židinyje — įeina už 6 dol.

— Po koncerto šokiai, grojant JONIO ansambliui —
Veiks bufetas ir baras
Prieš koncertą nuo 12 val. iki 3 val. bus galima gauti pietus,
paruoštus Birutės Šidlauskienės

KONCERTĄ RENGIA IR VISUS ATSLILANKYTI KVIEČIA
LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS ir
KULTŪROS ŽIDINYS